

Ειδική έκθεση

ΤΕΒΑ-Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους: πολύτιμη η στήριξή του, αλλά η συμβολή του στη μείωση της φτώχειας δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4,
δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VIII
Εισαγωγή	01-13
Πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους - το προηγούμενο πρόγραμμα	03-05
TEBA - νέα προσέγγιση για την υποστήριξη των απόρων	06-11
EKT + μια νέα πορεία για το TEBA	12-13
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	14-18
Παρατηρήσεις	19-56
TEBA - ένα ευπρόσδεκτο μέσο πολιτικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας	19-27
Όπως και το προηγούμενο πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους, το TEBA χρηματοδοτεί κυρίως επισιτιστική βοήθεια	19-22
Το TEBA αποτελεί απόρροια προηγούμενης σύστασης του Συνεδρίου σχετικά με την κοινωνική πολιτική	23
Το TEBA είναι ευπρόσδεκτο από όσους ασχολούνται με τους απόρους	24-25
Η σχετική σημασία του TEBA δεν είναι γνωστή	26-27
Μολονότι άκρως σημαντικό η στήριξη που παρέχει το TEBA να είναι στοχευμένη, αυτό δεν εξασφαλίζεται πάντοτε σε επίπεδο προγραμμάτων	28-36
Το πλαίσιο που ορίζει το TEBA παρέχει ευελιξία στα κράτη μέλη ως προς τον ορισμό των «απόρων»	28
Η στόχευση έχει καίρια σημασία λόγω των περιορισμένων πόρων του προϋπολογισμού	29-31
Μόνο τα μισά από τα κράτη μέλη που εξετάσαμε καθορίζουν τους στόχους που πρέπει να επιτύχει η βοήθεια σε επίπεδο επιχειρησιακών προγραμμάτων.	32-36
Η Επιτροπή δεν γνωρίζει αν τα συνοδευτικά μέτρα στο πλαίσιο των ΕΠ τύπου I είναι αποτελεσματικά ή συμπληρωματικά	37-51
Τα συνοδευτικά μέτρα στο πλαίσιο των ΕΠ τύπου I είναι μεν υποχρεωτικά, αλλά δεν καθορίζονται με σαφήνεια	37-43

Συμπληρωματικότητα με το ΕΚΤ – χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες	44-47
Η αναφορά στοιχείων σχετικά με τα συνοδευτικά μέτρα έχει μεν βελτιωθεί, αλλά η συμβολή των μέτρων αυτών στην ανακούφιση της φτώχειας δεν έχει προσδιοριστεί	48-51
ΕΠ τύπου II - περισσότερο στοχευμένη προσέγγιση όσον αφορά την κοινωνική ενσωμάτωση, ωστόσο η λειτουργία του Ταμείου ως γέφυρας σύνδεσης με το ΕΚΤ δεν αποδεικνύεται πάντοτε	52-56
Τα ΕΠ τύπου II απαιτούν τον καθορισμό επακριβών τιμών-στόχου	52-55
Η στόχευση είναι μεν ακριβέστερη, αλλά η συνεργία με το ΕΚΤ δεν αποδεικνύεται πάντοτε	56
Συμπεράσματα και συστάσεις	57-61

Παραρτήματα

Παράρτημα I — Αποτελέσματα της έρευνας που απηύθυνε στις διαχειριστικές αρχές το ΕΕΣ

Παράρτημα II — Στοιχεία που λάβαμε από ένα εκ των ενδιαφερόμενων μερών, την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA) αποτελεί το διάδοχο πρόγραμμα του παλαιότερου ευρωπαϊκού προγράμματος διανομής τροφίμων στους απόρους. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διαθέτει για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 ανέρχονται σε 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Το Ταμείο εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων.

II Συγκρινόμενο με το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους το TEBA έφερε δύο σημαντικές αλλαγές στην καταπολέμηση της φτώχειας. Πρώτον, πέραν της επισιτιστικής βοήθειας, προβλέπει τόσο την παροχή υλικής στήριξης όσον και την εφαρμογή μέτρων κοινωνικής ενσωμάτωσης. Δεύτερον, η διαχείριση του Ταμείου εντός Ευρωπαϊκής Επιτροπής μεταφέρθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων. Αυτή την οργανωτική αλλαγή και τη στροφή προς την κοινωνική πολιτική ακολούθησαν και οι αρμόδιες αρχές των περισσότερων κρατών μελών.

III Εντούτοις, παρ' όλες τις αλλαγές αυτές, διαπιστώσαμε ότι το TEBA παραμένει ουσιαστικά ένα πρόγραμμα επισιτιστικής στήριξης, δεδομένου ότι το 83 % των πόρων του διατίθεται για την παροχή βοήθειας σε τρόφιμα. Αυτό ανάγεται στον βασικό κανονισμό του TEBA, ο οποίος επιτρέπει στα κράτη μέλη να χρηματοδοτούν την επισιτιστική στήριξη εν πολλοίς όπως γινόταν και υπό το προηγούμενο πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους. Μόνο τέσσερα κράτη μέλη επέλεξαν να επικεντρώσουν τα προγράμματά τους σε συγκεκριμένα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης, που αντιπροσωπεύουν το 2,5 % των πόρων του Ταμείου.

IV Ο όρος «άπορος» παραμένει γενικός και, συνεπώς, εναπόκειται στα κράτη μέλη να προσδιορίζουν αυτούς που είναι περισσότερο εκτεθειμένοι στη φτώχεια και που πρέπει να τοποθετούνται στο επίκεντρο της στήριξης που παρέχει το TEBA μέσω των εθνικών επιχειρησιακών προγραμμάτων τους. Τα μισά από τα κράτη μέλη που αξιολογήσαμε δεν στοχεύουν τη στήριξή τους σε μια συγκεκριμένη ευάλωτη ομάδα ή κατάσταση φτώχειας. Ωστόσο, προκειμένου το TEBA να εξασφαλίζει ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία μαζί με τα άλλα καθεστώτα παροχής βοήθειας, πρέπει να έχει ως στόχο του τους πλέον ενδεείς ή τις περισσότερο ακραίες μορφές φτώχειας.

V Συμπληρωματικά προς την υλική στήριξη, τα κράτη μέλη είχαν να λάβουν και ποικίλα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης, τα οποία, όπως διαπιστώσαμε, κάλυπταν ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από τη διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων έως την παροχή εξατομικευμένης στήριξης. Λίγα μόνο κράτη μέλη παρακολουθούν τα

αποτελέσματα που επιτυγχάνονται με τα μέτρα αυτά. Κατά συνέπεια, δεν κατέστη δυνατόν να προσδιοριστεί η συμβολή τους στην ανακούφιση των χειρότερων μορφών φτώχειας.

VI Στα τέσσερα κράτη μέλη που επικέντρωσαν τα προγράμματά τους περισσότερο σε συγκεκριμένα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης παρά σε ποσοστά επισιτιστικής ή υλικής συνδρομής, η παρακολούθηση ήταν διεξοδικότερη, καθώς ο βασικός κανονισμός του TEBA απαιτεί την καλύτερη στόχευση της βοήθειας. Εντούτοις, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι αυτά τα μέτρα συμπλήρωναν άλλα παρόμοια που χρηματοδοτούνταν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

VII Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού που ξεκινά μετά το 2020, η Επιτροπή πρότεινε την ενσωμάτωση του TEBA στο νέο ΕΚΤ +, καθώς το ταμείο αυτό περιέχει ειδικούς στόχους για την καταπολέμηση των υλικών στερήσεων.

VIII Συνολικά, θεωρούμε το TEBA ως χρήσιμο μέσο για την παροχή επισιτιστικής και υλικής στήριξης στους πλέον ενδεείς, το οποίο συμπληρώνει μεν εθνικές ή ιδιωτικές πρωτοβουλίες, όχι όμως κατ' ανάγκη άλλες ενωσιακές. Το TEBA είναι επίσης ευπρόσδεκτο από όσους ασχολούνται με τους απόρους. Ωστόσο, η συμβολή του στην ανακούφιση της φτώχειας δεν έχει προσδιοριστεί. Διατυπώνουμε συστάσεις που λαμβάνουν υπόψη τις προτάσεις της Επιτροπής για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 και αφορούν:

- α) την καλύτερη στόχευση της βοήθειας,
- β) τη διατήρηση των μέτρων κοινωνικής ενσωμάτωσης υπέρ των αποδεκτών βασικής υλικής συνδρομής,
- γ) τη βελτίωση της αξιολόγησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης των τελικών αποδεκτών της βοήθειας του TEBA.

Εισαγωγή

01 Παρά τον συνολικό πλούτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), τα επίπεδα φτώχειας που καταγράφονται σε αυτήν εξακολουθούν να είναι υψηλά. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί το θεματολόγιο της ΕΕ για την ανάπτυξη και την απασχόληση για τη δεκαετία που διανύουμε. Η μείωση της φτώχειας αποτελεί βασική πολιτική συνιστώσα της στρατηγικής αυτής, η οποία ορίζει ως στόχο την «έξοδο τουλάχιστον 20 εκατομμυρίων ανθρώπων από τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού» μέχρι το 2020 σε σύγκριση με το 2008. Το 2017, 113 εκατομμύρια άνθρωποι, ήτοι το 22,5 % του πληθυσμού της ΕΕ, εξακολουθούσαν να διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού¹. Το 2008, όταν η ΕΕ καθόρισε τον πρωταρχικό της στόχο, οι κίνδυνοι αυτοί απειλούσαν 116 εκατομμύρια ανθρώπους. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, όπως τα παιδιά και οι ηλικιωμένοι.

02 Από τη δεκαετία του '80, η ΕΕ έχει καθιερώσει καθεστώτα που σκοπό έχουν την υποστήριξη των απόρων, ήτοι κατ' αρχάς το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους και, από το 2014, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA), που αποτελεί και το αντικείμενο της εν προκειμένω έκθεσης ελέγχου.

Πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους - το προηγούμενο πρόγραμμα

03 Το 1987 το Συμβούλιο καθιέρωσε το πρόγραμμα για τη διανομή τροφίμων στους απόρους, αποδεσμεύοντας γεωργικά προϊόντα που περιλαμβάνονταν στα αποθέματα δημόσιας παρέμβασης στα κράτη μέλη που επιθυμούσαν να τα διαθέσουν ως επισιτιστική βοήθεια προς τις πλέον ενδεείς ομάδες του πληθυσμού τους. Το πρόγραμμα αυτό, υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατέστη σημαντική πηγή στήριξης των οργανώσεων που χορηγούσαν τρόφιμα σε απόρους. Το 2010 περισσότερα από 18 εκατομμύρια άνθρωποι έλαβαν βοήθεια στο πλαίσιο του καθεστώτος αυτού, το οποίο, ωστόσο, κατέστη αντικείμενο νομικών διαφορών μεταξύ διαφόρων κρατών μελών.

04 Το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους εξελίχθηκε σταδιακά σε καθεστώς οικονομικής στήριξης για την αγορά και τη διανομή τροφίμων στους

¹ Σύμφωνα με τη ΓΔ ESTAT.

απόρους. Το 2008 η Γερμανία αμφισβήτησε τη θέση της Επιτροπής, υποστηρίζοντας ότι το πρόγραμμα αυτό δεν ενέπιπτε πλέον στην κοινή γεωργική πολιτική, αλλά αφορούσε τις κοινωνικές πολιτικές, που υπάγονται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η Σουηδία υποστήριξε τον ισχυρισμό της Γερμανίας, ωστόσο η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία και η Πολωνία υποστήριξαν τη θέση της Επιτροπής. Κατόπιν πολιτικών διαπραγματεύσεων σε επίπεδο Συμβουλίου, τα κράτη μέλη κατέληξαν σε συμβιβαστική λύση δημιουργώντας ένα νέο ταμείο, το ΤΕΒΑ, εκτός κοινής γεωργικής πολιτικής, προς αντικατάσταση, την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, του προγράμματος διανομής τροφίμων στους απόρους. Το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους εξακολούθησε να εφαρμόζεται για μεταβατικό διάστημα που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013 (ώστε να δοθεί η δυνατότητα στις φιλανθρωπικές οργανώσεις των κρατών μελών να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα).

05 Το 2008 διενεργήσαμε έλεγχο με αντικείμενο το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους², εισηγούμενοι, μεταξύ άλλων:

- ο το πρόγραμμα αυτό να ενταχθεί στο πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής των κρατών μελών·
- ο να αναπτυχθούν ειδικοί, μετρήσιμοι, εφικτοί, συναφείς και προσδιορισμένοι χρονικά στόχοι και να καθοριστούν σχετικοί δείκτες επιδόσεων για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του.

ΤΕΒΑ - νέα προσέγγιση για την υποστήριξη των απόρων

06 Το 2014 το ΤΕΒΑ αντικατέστησε το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους. Επιδίωξη του Ταμείου αυτού ήταν να εισαγάγει μια νέα προσέγγιση σχετικά με τη βοήθεια προς τους απόρους και να δώσει συνέχεια στις συστάσεις μας. Υπό το πρίσμα αυτό, στόχος του ήταν να μην αποτελέσει απλώς ένα καθεστώς επισιτιστικής βοήθειας, αλλά να προσφέρει επίσης υλική συνδρομή σε συνδυασμό με εξατομικευμένα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης που θα απάλλασσαν τους ανθρώπους από τη φτώχεια ή από τον κίνδυνο φτώχειας. Αυτό αντικατοπτρίζεται στους στόχους του ΤΕΒΑ (βλέπε **πλαίσιο 1**).

² Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 6/2009.

Πλαίσιο 1

Στόχοι του ΤΕΒΑ

Το Ταμείο προάγει την κοινωνική συνοχή, ενισχύει την κοινωνική ενσωμάτωση και, ως εκ τούτου, συνεισφέρει εν τέλει στον στόχο της εξάλειψης της φτώχειας στην Ένωση, **συμβάλλοντας στην επίτευξη του στόχου για μείωση της φτώχειας, και συγκεκριμένα την μείωση του αριθμού των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια**, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», συμπληρώνοντας παράλληλα τη δράση των διαρθρωτικών ταμείων.

Το Ταμείο συμβάλλει στην επίτευξη του ειδικού στόχου που αφορά την ανακούφιση των χειρότερων μορφών φτώχειας, παρέχοντας μη οικονομική βοήθεια στους απόρους με τη μορφή επισιτιστικής ή/και βασικής υλικής συνδρομής και προτείνοντας δραστηριότητες κοινωνικής ενσωμάτωσης **που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση των απόρων**.

Το Ταμείο συμπληρώνει τις βιώσιμες εθνικές προσπάθειες εξάλειψης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Πηγή: Άρθρο 3 του βασικού κανονισμού του ΤΕΒΑ³.

07 Το Ταμείο συστάθηκε όχι μόνο για να παρέχει επισιτιστική και υλική βοήθεια στους απόρους και να κατευθύνει την υλική στήριξη σε ακραίες καταστάσεις ένδειας, αλλά και για να τους απαλλάσσει, κατά το δυνατόν, από τη φτώχεια και να τους οδηγεί προς άλλα ενωσιακά ή εθνικά καθεστώτα στήριξης (βλέπε **γράφημα 1**).

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους.

Γράφημα 1 – ΤΕΒΑ – βασική συνδρομή και δυνατότητες κοινωνικής ενσωμάτωσης

Πηγή: ΕΕΣ.

08 Στο πλαίσιο αυτής της νέας προσέγγισης, τη διαχείριση του ΤΕΒΑ ανέλαβε η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. Η χρηματοδότηση της ΕΕ ανέρχεται σε 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ και συμπληρώνεται από τις συνεισφορές των κρατών μελών, συμποσούμενη σε 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Δύο τύποι ΕΠ για την εφαρμογή του ΤΕΒΑ

09 Προκειμένου να εφαρμόσουν το ΤΕΒΑ, τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν είτε μεταξύ δύο διαφορετικών τύπων επιχειρησιακών προγραμμάτων είτε και τους δύο τύπους προγραμμάτων:

- Τα επιχειρησιακά προγράμματα «τύπου Ι» παρέχουν επισιτιστική βοήθεια και υλική στήριξη, όπως διανομή δεμάτων με τρόφιμα, υποστήριξη οργανώσεων που

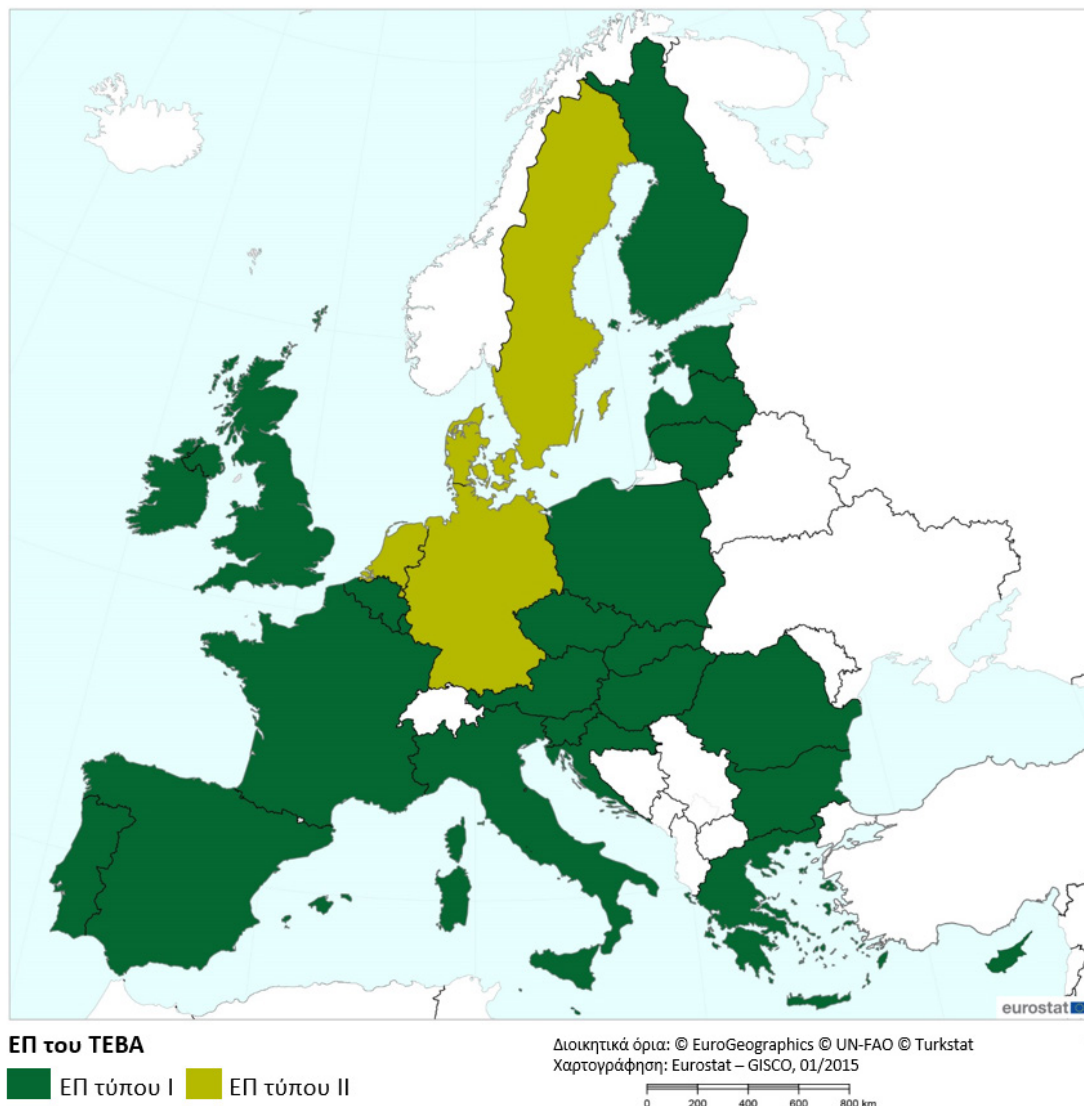
παρέχουν ζεστά γεύματα σε αστέγους και διανέμουν υπνόσακους και προϊόντα υγιεινής, υποστήριξη σχολικών γευμάτων για άπορα παιδιά ή παροχή στήριξης στις οικογένειές τους.

Επιπλέον, τα προγράμματα αυτά πρέπει να εμπεριέχουν συνοδευτικά μέτρα που σκοπό έχουν *την ελάφρυνση του κοινωνικού αποκλεισμού των απόρων*. Στα μέτρα αυτά μπορούν να συγκαταλέγονται δράσεις όπως η παροχή συμβουλών σε θέματα ατομικής υγιεινής ή τα μαθήματα μαγειρικής, αλλά και η ενημέρωση σχετικά με τα διαθέσιμα εθνικά προγράμματα κοινωνικής στήριξης.

- Τα επιχειρησιακά προγράμματα «τύπου II» δεν παρέχουν επισιτιστική βοήθεια ή υλική στήριξη. Προβλέπουν μέτρα για την κοινωνική ενσωμάτωση σαφώς καθορισμένων ομάδων από τον πληθυσμό των απόρων. Τα μέτρα αυτά πρέπει να συνδέονται σαφώς με τις εθνικές πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης και μπορούν να περιλαμβάνουν από συμβουλευτικές δραστηριότητες παρεμφερείς με αυτές που προβλέπονται στα συνοδευτικά έργα των ΕΠ τύπου I έως δραστηριότητες κοινωνικής ενσωμάτωσης παρόμοιες με τα μέτρα που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΕΚΤ.

Είκοσι τέσσερα κράτη μέλη επέλεξαν επιχειρησιακά προγράμματα τύπου I, ενώ τα υπόλοιπα τέσσερα επέλεξαν προγράμματα τύπου II. Κανένα δεν αξιοποίησε τη δυνατότητα επιλογής και των δύο τύπων (βλέπε **γράφημα 2**).

Γράφημα 2 – Κράτη μέλη με ΕΠ τύπου Ι και ΕΠ τύπου ΙΙ

Πηγή: ΕΕΣ, με τη βοήθεια της εφαρμογής mapchart.net.

Προγραμματισμός παρόμοιος με τα ΕΔΕΤ

10 Το ΤΕΒΑ εφαρμόζεται σε πολυετή βάση, με το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο να καλύπτει την περίοδο 2014-2020. Όπως και με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ), στα οποία συγκαταλέγεται το ΕΚΤ, τα επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) που υποβάλλουν τα κράτη μέλη πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή.

11 Τα κράτη μέλη ορίζουν μια διαχειριστική αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του προγράμματος από την άποψη τόσο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης όσο και της συμμόρφωσης με τον βασικό κανονισμό του ΤΕΒΑ. Επιπλέον, η

διαχειριστική αρχή ορίζει μία ή περισσότερες οργανώσεις-εταίρους, που είναι είτε δημόσιοι φορείς είτε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, για τη διανομή της επισιτιστικής ή/και της βασικής υλικής συνδρομής. Οι οργανώσεις-εταίροι συνεργάζονται στενά με τους δικαιούχους του ΤΕΒΑ, όπως είναι οι φιλανθρωπικές οργανώσεις που διοργανώνουν κοινωνικές κουζίνες ή που προσφέρουν ζεστά γεύματα σε αστέγους.

ΕΚΤ + μια νέα πορεία για το ΤΕΒΑ

12 Στις 30 Μαΐου 2018, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πρόταση κανονισμού σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (ΕΚΤ +), ο οποίος αναμένεται να διευκολύνει τη στροφή από τις δραστηριότητες κοινωνικής ενσωμάτωσης που υποστηρίζει το ΤΕΒΑ στα ενεργά μέτρα. Για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), η Επιτροπή προτείνει την ενσωμάτωση του ΤΕΒΑ στο ΕΚΤ +.

13 Βάσει της πρότασης αυτής, στο ΕΚΤ + θα υπάρχουν δύο ειδικοί στόχοι που θα αφορούν την καταπολέμηση των υλικών στερήσεων: i) ένας για την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, περιλαμβανομένων των ατόρων και των παιδιών και ii) ένας για την αντιμετώπιση των υλικών στερήσεων μέσω της παροχής επισιτιστικής ή/και βασικής υλικής συνδρομής στους απόρους, περιλαμβανομένων συνοδευτικών μέτρων. Προτείνεται επίσης τα συνοδευτικά μέτρα αυτά να μην είναι πλέον υποχρεωτικά, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στο τρέχον ΤΕΒΑ.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

14 Το Συνέδριο αποφάσισε να διενεργήσει αυτόν τον έλεγχο ενόψει των συζητήσεων σχετικά με τον κανονισμό που θα αντικαταστήσει τον τρέχοντα για το ΤΕΒΑ από τον προτεινόμενο για το ΕΚΤ + και θα ισχύσει για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.

15 Αξιολογήσαμε κατά πόσον το ΤΕΒΑ αποτελεί, βάσει του σχεδιασμού του, **αποτελεσματικό εργαλείο για την ανακούφιση της φτώχειας και συμβάλλει στην κοινωνική ενσωμάτωση** των απόρων. Προκειμένου να δώσουμε απάντηση σε αυτό το γενικό ελεγκτικό ερώτημα, εξετάσαμε:

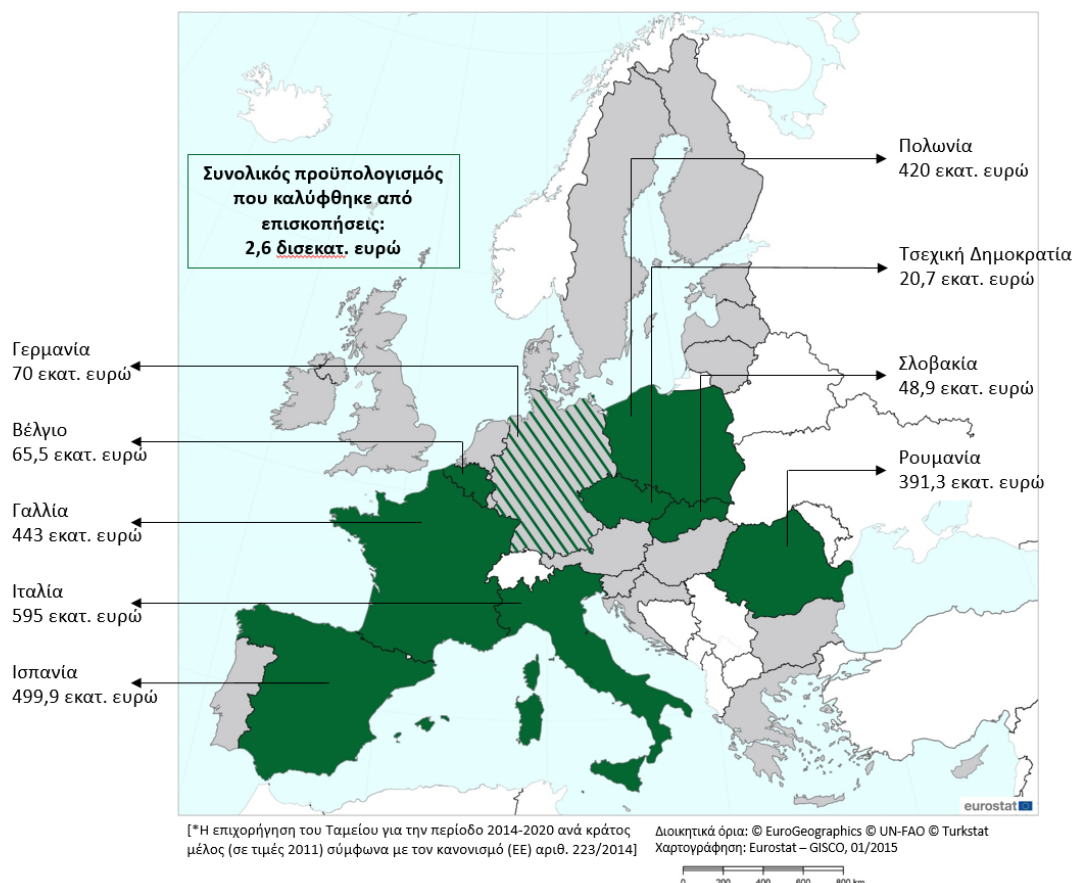
- ο αν ο σχεδιασμός του ΤΕΒΑ διέφερε ουσιωδώς από το προηγούμενο πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους, από την άποψη της ανακούφισης της φτώχειας και της συμβολής στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων·
- ο αν ο προγραμματισμός του ΤΕΒΑ στα κράτη μέλη εστίαζε τη βοήθεια κατά τρόπο που να καθιστά το Ταμείο αποτελεσματικό ως εργαλείο·
- ο αν η συμβολή των μέτρων κοινωνικής ενσωμάτωσης, του καινοτόμου αυτού στοιχείου του ΤΕΒΑ, θα μπορούσε να μετρηθεί.

16 Η προσέγγιση του ελέγχου συνίστατο στην ανάλυση των εγγράφων πολιτικής και προγραμματισμού τόσο σε επίπεδο Επιτροπής όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Ως προς τα κράτη μέλη, υποβάλαμε σε επισκόπηση εννέα επιχειρησιακά προγράμματα του ΤΕΒΑ⁴ μαζί με τη σχετική τεκμηρίωση. Η επιλογή των κρατών μελών έγινε με γνώμονα τη χρηματοδότηση που είχαν λάβει, καθώς και το αν είχαν επιχειρησιακά προγράμματα και των δύο τύπων, I και II. Επίσης, επιδιώξαμε την ισόρροπη γεωγραφική κάλυψη όλης της ΕΕ (βλέπε **γράφημα 3**). Ο έλεγχός μας δεν περιλάμβανε την εφαρμογή του Ταμείου στα κράτη μέλη.

⁴ Για ΕΠ τύπου I: Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία. Για ΕΠ τύπου II: Γερμανία.

17 Αξιολογήσαμε το εφαρμοζόμενο από την Επιτροπή πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης μέσω επισκόπησης της σχετικής τεκμηρίωσης, αντλώντας στοιχεία από την ενδιαμέση αξιολόγηση της εφαρμογής του Ταμείου⁵.

Γράφημα 3 – Κράτη μέλη που κάλυψε η επισκόπησης μας

Πηγή: ΕΕΣ, με τη βοήθεια της εφαρμογής marchart.net.

18 Πραγματοποιήσαμε έρευνα διά ερωτηματολογίου σε 28 διαχειριστικές αρχές, υπεύθυνες για το ΤΕΒΑ, εκ των οποίων απάντησαν οι 27⁶. Σκοπός της έρευνας ήταν να συλλεγούν πληροφορίες σχετικά με την επιλογή του επιχειρησιακού προγράμματος, την προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη στόχευση του πληθυσμού τον οποίο αφορούσε το ΕΠ, τον αριθμό, το είδος και τη διαδικασία επιλογής των οργανώσεων-εταίρων και τις ρυθμίσεις παρακολούθησης που είχαν καθοριστεί για το ΕΠ (για τα αναλυτικά αποτελέσματα της έρευνας, βλέπε παράρτημα Ι).

⁵ Κατά τον χρόνο κατάρτισης της παρούσας έκθεσης, επέκειτο η δημοσίευση από την Επιτροπή της ενδιαμέσης αξιολόγησης της εφαρμογής του ΤΕΒΑ.

⁶ Δεν απάντησε το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς δεν έχει εφαρμόσει το αρχικό του πρόγραμμα στο πλαίσιο του ΤΕΒΑ.

Παρατηρήσεις

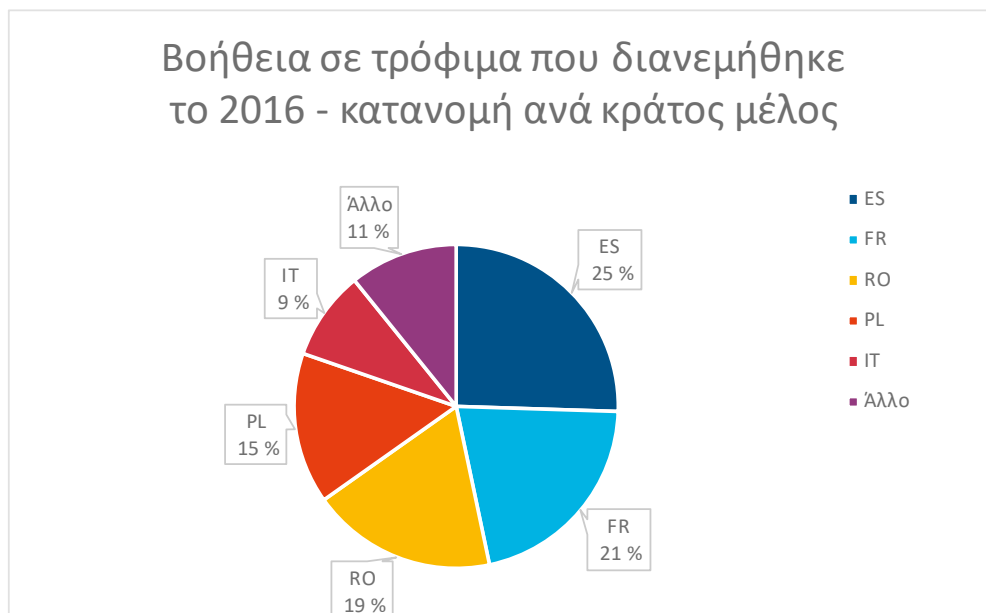
TEBA - ένα ευπρόσδεκτο μέσο πολιτικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας

Όπως και το προηγούμενο πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους, το TEBA χρηματοδοτεί κυρίως επισιτιστική βοήθεια

19 Από τα 24 κράτη μέλη που επέλεξαν ΕΠ τύπου Ι, τα δέκα παρέχουν μόνο επισιτιστική βοήθεια, ενώ ένα παρέχει μόνο υλική στήριξη. Τα υπόλοιπα παρέχουν τόσο επισιτιστική όσο και υλική συνδρομή.

20 Συνολικά, τα ΕΠ τύπου Ι αντιστοιχούν στο 97,5 % του συνολικού προϋπολογισμού του TEBA. Η επισιτιστική βοήθεια αντιστοιχεί μόλις στο 83,5 % του συνολικού προϋπολογισμού του TEBA, ενώ το 90 % αυτής διανεμήθηκε σε πέντε κράτη μέλη: στη Γαλλία, στην Ιταλία, στην Πολωνία, στη Ρουμανία και στην Ισπανία (βλέπε γράφημα 4).

Γράφημα 4 – Ποσότητα της επισιτιστικής βοήθειας που διανεμήθηκε στο πλαίσιο του TEBA το 2016

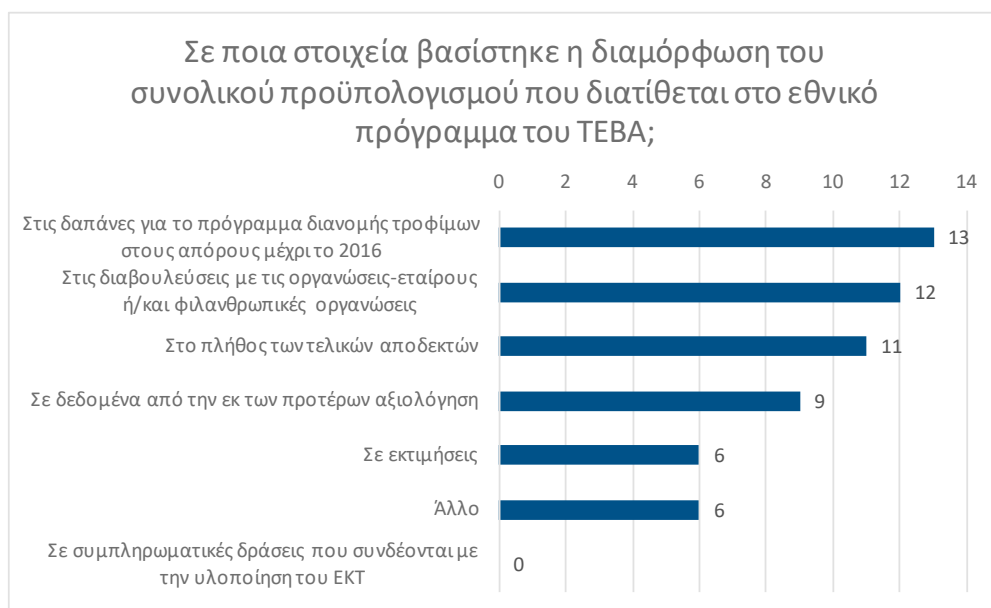
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

21 Η στήριξη που παρέχεται με τη μορφή υλικής βοήθειας αντιστοιχεί στο 14 % του συνολικού προϋπολογισμού του TEBA. Αυτό το είδος συνδρομής διατίθεται κυρίως στην Ελλάδα, στην Κύπρο, στο Λουξεμβούργο και στην Αυστρία. Προορίζεται ως επί

το πλείστον για φτωχά νοικοκυριά με συντηρούμενα τέκνα και περιλαμβάνει είδη όπως βρεφικά ενδύματα και προϊόντα ατομικής υγιεινής.

22 Με την έρευνά μας επιβεβαιώθηκε η διαρκής έμφαση στην επισιτιστική βοήθεια. Στο ερώτημά μας προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη βάση επί της οποίας καταρτιζόταν ο προϋπολογισμός του ΤΕΒΑ, τα 13 εξ αυτών απάντησαν ότι οι προϋπολογισμοί τους βασίζονταν άμεσα στον όγκο των δαπανών στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος διανομής τροφίμων στους απόρους. Ένδεκα κράτη μέλη δήλωσαν ότι οι προϋπολογισμοί τους βασίζονταν στον αριθμό των (αναμενόμενων) τελικών αποδεκτών, ενώ 12 άλλα λάμβαναν υπόψη τις διαβουλεύσεις με τις οργανώσεις-εταίρους. Κανένα κράτος μέλος δεν απάντησε ότι κατάρτιζε τον προϋπολογισμό του ΤΕΒΑ με σκοπό να συμπληρώσει τα προγράμματα του ΕΚΤ, του σημαντικότερου μοχλού υποστήριξης της κοινωνικής ενσωμάτωσης που διαθέτει η ΕΕ (βλέπε γράφημα 5).

Γράφημα 5 – Λογική για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του ΤΕΒΑ (υπήρχε δυνατότητα περισσότερων της μίας απαντήσεων)

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 6 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

Το ΤΕΒΑ αποτελεί απόρροια προηγούμενης σύστασης του Συνεδρίου σχετικά με την κοινωνική πολιτική

23 Από το 2014, αρμόδια για την εφαρμογή του ΤΕΒΑ είναι η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. Σε αντίθεση με το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους, διαχειριστικές αρχές στα κράτη μέλη είναι ως επί το

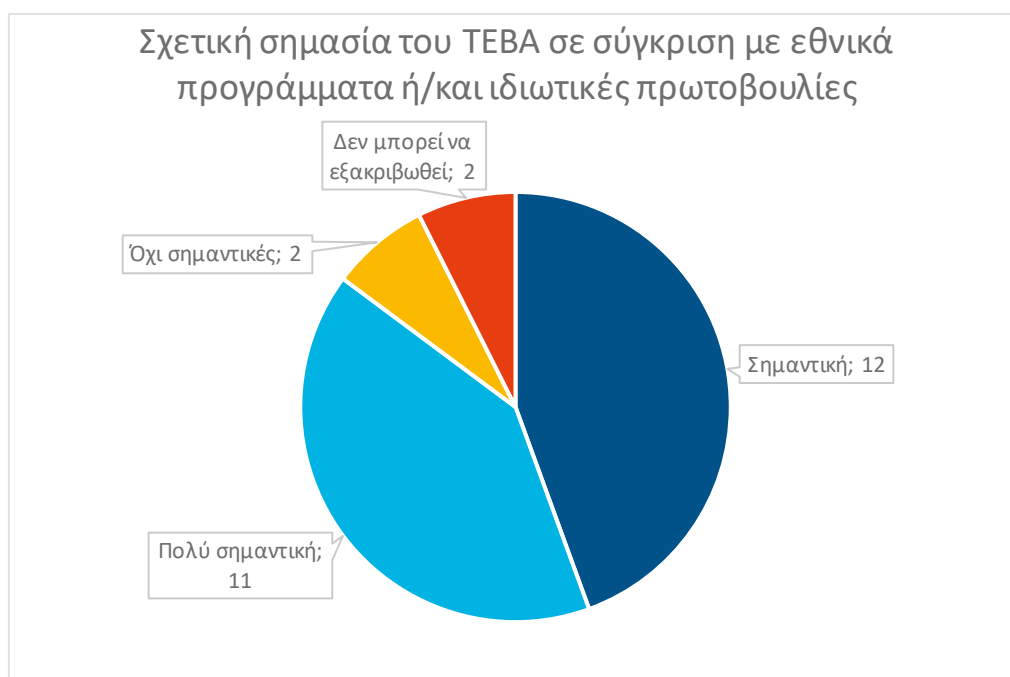
Γράφημα 7 - Σκεπτικό για τον προγραμματισμό του ΤΕΒΑ

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 3 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

25 Επιπλέον, η έρευνά μας επιβεβαίωσε ότι 23 από τις 27 διαχειριστικές αρχές θεωρούν το ΤΕΒΑ είτε ως πολύ σημαντικό είτε ως σημαντικό για την υποστήριξη των απόρων σε σύγκριση με άλλα εθνικά προγράμματα ή ιδιωτικές πρωτοβουλίες που υπάρχουν στις οικείες χώρες. Μόνο δύο διαχειριστικές αρχές θεωρούν ότι το ΤΕΒΑ δεν είναι σημαντικό (βλέπε [γράφημα 8](#)).

Γράφημα 8 - Σημασία του ΤΕΒΑ

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 35 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

Η σχετική σημασία του ΤΕΒΑ δεν είναι γνωστή

26 Η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία που να αποδεικνύουν τη σχετική σημασία του ΤΕΒΑ στο πλαίσιο της συνολικής στήριξης που παρέχεται στους απόρους στην ΕΕ. Επίσης, σε επίπεδο ΕΕ, δεν υπάρχουν στοιχεία που να εξασφαλίζουν τη μεταξύ χωρών σύγκριση της συνολικής στήριξης προς τους απόρους. Τα περισσότερα κράτη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνά μας δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσουν ποιο ήταν το μερίδιο της χρηματοδότησης από το ΤΕΒΑ στο σύνολο της παρεχόμενης στήριξης, η οποία περιλαμβάνει δωρεές σε χρήμα και σε είδος, ούτε και το χρηματικό ισοδύναμο της προσφερόμενης εθελοντικής εργασίας. Στον **πίνακα 1** παρατίθενται στοιχεία από τα έξι κράτη μέλη που ήταν σε θέση να παράσχουν ενδεικτικά στοιχεία για τη σχετική σημασία του ΤΕΒΑ.

Πίνακας 1 – Μερίδιο του ΤΕΒΑ στις συνολικές δραστηριότητες κοινωνικής στήριξης των απόρων

Λουξεμβούργο	5-10 %
Ουγγαρία	10 %
Γαλλία	30 %
Βέλγιο	50 %
	περίπου
Ιταλία	60 %
Πολωνία	67 %

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 36 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

27 Προκειμένου να σχηματίσουμε ενδεικτική εικόνα της σχετικής σημασίας του Ταμείου, ζητήσαμε στοιχεία από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων (FEBA). Σε 12 κράτη μέλη, τα μέλη της FEBA προσφέρουν τρόφιμα σε φιλανθρωπικές οργανώσεις, με οικονομική υποστήριξη και από το ΤΕΒΑ. Βάσει των αριθμητικών στοιχείων που μας υποβλήθηκαν, εκτιμάμε ότι το ΤΕΒΑ χρηματοδοτεί το ένα τρίτο των τροφίμων που διανέμονται από αυτές τις τράπεζες. Η FEBA τόνισε ότι το ΤΕΒΑ τους παρέχει τη δυνατότητα να προγραμματίζουν την αναδιανομή συγκεκριμένων τροφίμων, όπως του βρεφικού γάλακτος. Κατ' αυτό τον τρόπο, περιορίζουν την εξάρτηση από τις δωρεές, των οποίων η ροή δεν είναι σταθερή (για περισσότερα στοιχεία σχετικά με τον ρόλο του ΤΕΒΑ στο πλαίσιο της FEBA, βλέπε **παράρτημα II**).

Μολονότι άκρως σημαντικό η στήριξη που παρέχει το ΤΕΒΑ να είναι στοχευμένη, αυτό δεν εξασφαλίζεται πάντοτε σε επίπεδο προγραμμάτων

Το πλαίσιο που ορίζει το ΤΕΒΑ παρέχει ευελιξία στα κράτη μέλη ως προς τον ορισμό των «απόρων»

28 Ο βασικός κανονισμός του ΤΕΒΑ ορίζει ότι τα κράτη μέλη ή οι οργανώσεις-εταίροι μπορούν να ορίζουν ποιος θεωρείται «άπορος» (βλέπε [πλαίσιο 2](#)).

Πλαίσιο 2

Οι «άποροι» όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη

Ως «άποροι» ορίζονται: «φυσικά πρόσωπα, άτομα ή οικογένειες, νοικοκυριά ή ομάδες τέτοιων προσώπων, των οποίων η ανάγκη για βοήθεια έχει διαπιστωθεί σύμφωνα με τα αντικειμενικά κριτήρια που θέσπισαν οι αρμόδιες εθνικές αρχές σε συνεργασία με τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα μέρη, αποφεύγοντας τις συγκρούσεις συμφερόντων, ή που όρισαν οι οργανώσεις-εταίροι και ενέκριναν οι εν λόγω αρμόδιες εθνικές αρχές, και που μπορούν να περιλαμβάνουν στοιχεία τα οποία να επιτρέπουν την στόχευση των απόρων σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές».

Πηγή: Άρθρο 2, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού του ΤΕΒΑ.

Η στόχευση έχει καίρια σημασία λόγω των περιορισμένων πόρων του προϋπολογισμού

29 Εάν το ΤΕΒΑ ήταν η μόνη πηγή κεφαλαίων για την αντιμετώπιση της φτώχειας στην ΕΕ, οι διατιθέμενοι πόροι θα ήταν εξαιρετικά περιορισμένοι (βλέπε [πλαίσιο 3](#)).

Πλαίσιο 3

ΤΕΒΑ - Οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι καθιστούν επιτακτική τη σωστή στόχευση των παρεμβάσεων

Εάν μόνο το ΤΕΒΑ στόχευε σε αυτόν τον πληθυσμό, ...	... η χρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ <u>ανά άτομο ετησίως</u> θα ήταν
Άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ - 113 εκατομμύρια	5 ευρώ
Παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού - 25 εκατομμύρια	25 ευρώ
Άστεγοι στην ΕΕ - περί τα 4 εκατομμύρια	160 ευρώ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Eurostat.

30 Ωστόσο, δεν αναμένεται το ΤΕΒΑ να εξαλείψει από μόνο του τη φτώχεια στην ΕΕ. Σκοπός του Ταμείου είναι να συμπληρώνει εθνικά και περιφερειακά καθεστώτα στήριξης, ιδιωτικές πρωτοβουλίες και άλλα ταμεία της ΕΕ, όπως το ΕΚΤ. Προκειμένου το ΤΕΒΑ να εξασφαλίζει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα άλλα καθεστώτα βοήθειας, πρέπει να εστιάζει στους πλέον ενδεείς ή στις περισσότερο ακραίες μορφές φτώχειας.

31 Για την παροχή βοήθειας στους άπορους, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να βασίζονται σε πλήθος παραγόντων. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει δυσκολίες, δεδομένου της πληθώρας των εμπλεκόμενων φορέων. Μολονότι η ύπαρξη μεγάλων δικτύων οργανώσεων-εταίρων μπορεί να εξασφαλίζει καλύτερη ανταπόκριση στις τοπικές ανάγκες, δημιουργεί περισσότερα προβλήματα από άποψη συντονισμού. Βάσει στοιχείων από την έρευνά μας, περίπου 5 700 οργανώσεις-εταίροι συμμετέχουν στην οργάνωση της βοήθειας που διανέμεται από περαιτέρω 14 000 δικαιούχους (βλέπε παράρτημα Ι). Αντιμέτωπα με την κατάσταση αυτή, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα είτε να θέσουν στόχους σε επίπεδο επιχειρησιακών προγραμμάτων είτε να αφήσουν τη στόχευση των ενδεέστερων ομάδων στη διακριτική ευχέρεια των οργανώσεων-εταίρων. Και στις δύο περιπτώσεις, η στόχευση στους πλέον ενδεείς αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα του Ταμείου.

Μόνο τα μισά από τα κράτη μέλη που εξετάσαμε καθορίζουν τους στόχους που πρέπει να επιτύχει η βοήθεια σε επίπεδο επιχειρησιακών προγραμμάτων.

32 Στο πλαίσιο της επισκόπησης που διενεργήσαμε, διαπιστώσαμε ότι τέσσερα από τα οκτώ επιχειρησιακά προγράμματα τύπου I εστιάζουν όντως σε συγκεκριμένους πληθυσμούς. Ένα κράτος μέλος καθόριζε όχι μόνο τον πληθυσμό-στόχο αλλά και τα μέτρα και τα είδη της επισιτιστικής βοήθειας που θα παρέχονταν στον συγκεκριμένο πληθυσμό (βλέπε **πλαίσιο 4**). Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει την ορθή χρήση των περιορισμένων πόρων του ΤΕΒΑ και εξασφαλίζει τη διάθεση της βοήθειας στους πλέον ενδεείς.

Πλαίσιο 4

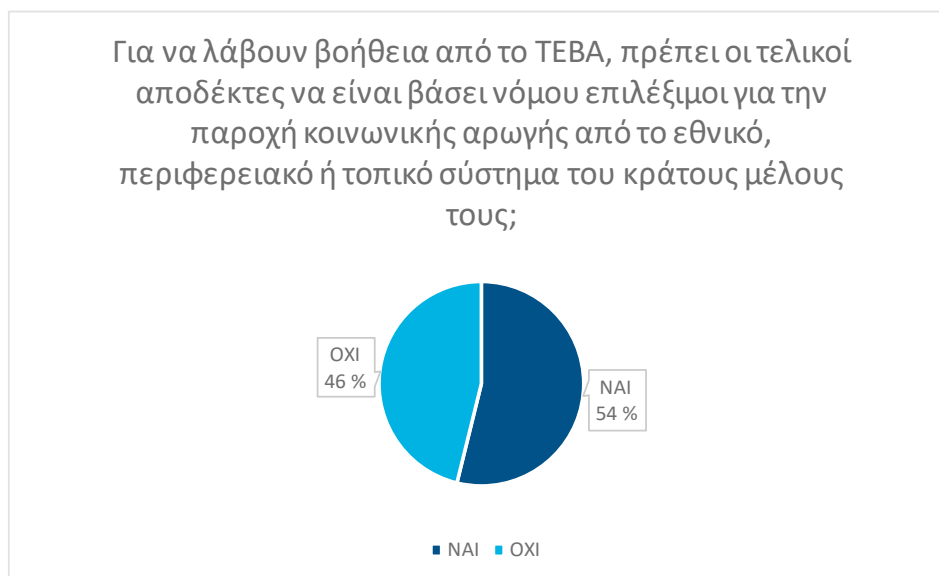
Σλοβακία – σαφής στόχευση χάρη στον καθορισμό του πληθυσμού-στόχου και των μέσων για τη στήριξή του

Το σλοβακικό επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζει τρεις πληθυσμούς-στόχο: τους αστέγους, τους αποδέκτες κοινωνικής βοήθειας για την κάλυψη υλικών αναγκών οι οποίοι καταχωρίζονται στις υπηρεσίες απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων και οικογένειας και, τέλος, τα άτομα που καλύπτονται από εγκεκριμένους παρόχους κοινωνικών υπηρεσιών (όπως γηροκομεία και ορφανοτροφεία).

Το πρόγραμμα καθορίζει επίσης τα μέσα στήριξης αυτών των συγκεκριμένων ομάδων: στους αστέγους προσφέρονται ζεστά γεύματα, οι αποδέκτες κοινωνικής βοήθειας λαμβάνουν είτε τρόφιμα είτε κουτιά με είδη ατομικής υγιεινής και στα άτομα που καλύπτονται από εγκεκριμένους παρόχους κοινωνικών υπηρεσιών παρέχονται τρόφιμα που έχουν παραχωρηθεί δωρεάν. Αυτά τα χωριστά μέτρα αποτυπώνονται επίσης στον εθνικό προϋπολογισμό που διατίθεται για το ΤΕΒΑ.

33 Από την έρευνά μας διαπιστώσαμε επίσης ότι περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη συνδέουν την παροχή βοήθειας από το ΤΕΒΑ με την επιλεξιμότητα για διάφορα είδη κοινωνικής βοήθειας (βλέπε **γράφημα 9**). Αυτό σημαίνει ότι η χρηματοδότηση από το ΤΕΒΑ θα συγκεντρώνεται σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, κάτι που συνιστά ένα είδος στόχευσης που ενδεχομένως να αυξήσει τον αντίκτυπο του Ταμείου και να διευκολύνει την παρακολούθησή του.

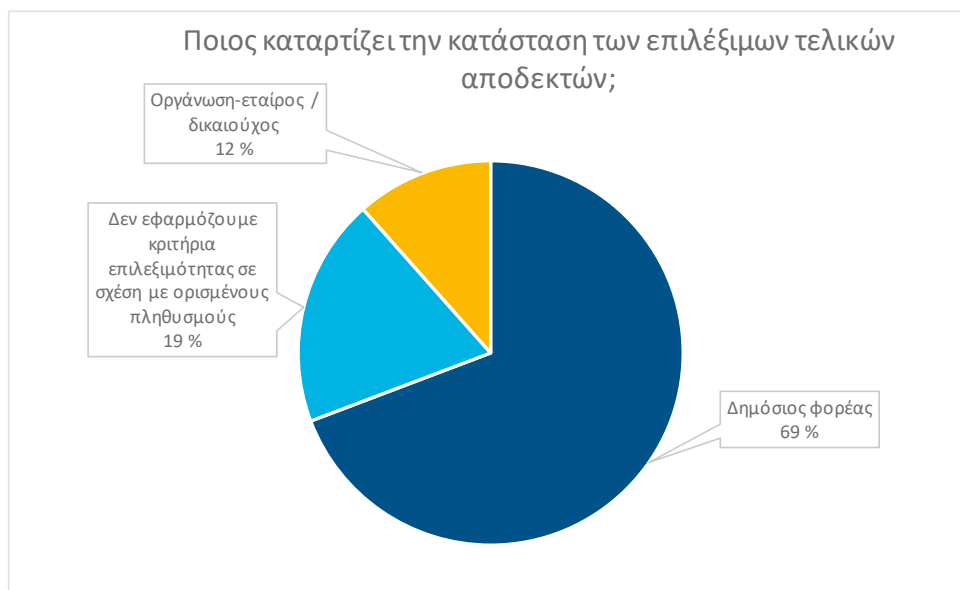
Γράφημα 9 - Καθορισμός αυστηρότερων κανόνων επιλεξιμότητας των τελικών αποδεκτών

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 21 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

34 Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κράτη μέλη καθορίζουν αυστηρότερους κανόνες πρόσβασης, οι καταστάσεις με τους επιλέξιμους αποδέκτες καταρτίζονται κατά κύριο λόγο από δημόσιους φορείς (εθνικούς, περιφερειακούς ή τοπικούς) και λιγότερο από οργανώσεις-εταίρους και δικαιούχους (βλέπε [γράφημα 10](#)).

Γράφημα 10 – Ποιος καθορίζει τα κριτήρια επιλεξιμότητας;

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 22 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

35 Διαπιστώσαμε επίσης ότι, στα επιχειρησιακά προγράμματά τους, ορισμένα κράτη μέλη διατυπώνουν έναν πολύ ευρύ ορισμό της έννοιας του «απόρου», με συνέπεια η στήριξη που παρέχει το ΤΕΒΑ να καθίσταται διαθέσιμη για ευρύ φάσμα τελικών αποδεκτών. Αυτό ισχύει κατά κόρον στα κράτη μέλη που θεωρούν την επισιτιστική βοήθεια που παρέχεται με τη στήριξη του ΤΕΒΑ ως συνέχεια του προγράμματος διανομής τροφίμων στους απόρους (Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία και Πολωνία).

36 Στα επιχειρησιακά προγράμματά τους, τα εν λόγω τέσσερα κράτη μέλη δεν εστιάζουν σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, μολονότι τα προγράμματα αυτά περιέχουν διεξοδική ανάλυση της κατάστασης που επικρατεί στη χώρα ως προς τη φτώχεια. Αυτό σημαίνει ότι, μερικές φορές, η επιλογή των τελικών αποδεκτών ανατίθεται στις οργανώσεις-εταίρους ή στους δικαιούχους που παρέχουν τη βοήθεια, με κίνδυνο αυτή να μην φθάνει σε αυτούς που τη χρειάζονται περισσότερο.

Η Επιτροπή δεν γνωρίζει αν τα συνοδευτικά μέτρα στο πλαίσιο των ΕΠ τύπου Ι είναι αποτελεσματικά ή συμπληρωματικά

Τα συνοδευτικά μέτρα στο πλαίσιο των ΕΠ τύπου Ι είναι μεν υποχρεωτικά, αλλά δεν καθορίζονται με σαφήνεια

37 Τα συνοδευτικά μέτρα αποτελούν το κύριο καινοτόμο στοιχείο του ΤΕΒΑ σε σχέση με το προηγούμενο πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους, σύμφωνα με τον στόχο της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού. Αποσκοπούν στην υποστήριξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης των τελικών αποδεκτών του ΤΕΒΑ και είναι υποχρεωτικά στο πλαίσιο των προγραμμάτων τύπου Ι. Πρόκειται για δραστηριότητες που αναλαμβάνονται πέραν της διανομής τροφίμων ή/και της βασικής υλικής συνδρομής, με στόχο την άμβλυνση του κοινωνικού αποκλεισμού ή/και την αντιμετώπιση των κοινωνικών έκτακτων αναγκών με περισσότερο ενεργό και βιώσιμο τρόπο, όπως είναι η καθοδήγηση για ισορροπημένη διατροφή και η παροχή συμβουλών για τη διαχείριση του οικογενειακού προϋπολογισμού.

38 Διαπιστώσαμε ότι συχνά τα συνοδευτικά μέτρα δεν καθορίζονται με σαφήνεια στα ΕΠ. Σε πέντε από τις οκτώ περιπτώσεις που αφορούσε η επισκόπησή μας, από τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης δεν ήταν δυνατόν να εξακριβωθεί ούτε ο αριθμός των διαφορετικών μέτρων που εφαρμόζονταν ούτε ο αριθμός των τελικών αποδεκτών⁷. Επιπλέον, σε τέσσερις περιπτώσεις, η φύση των συνοδευτικών μέτρων δεν καθοριζόταν με σαφήνεια⁸ στο ΕΠ. Αυτό ίσχυε όλως ιδιαιτέρως για δύο από τα προγράμματα που υποβάλαμε σε επισκόπηση, στο πλαίσιο των οποίων τα συνοδευτικά μέτρα δεν χρηματοδοτούνταν από το ΤΕΒΑ⁹ αλλά από εθνικούς πόρους, δυνατότητα προβλεπόμενη από τον βασικό κανονισμό του ΤΕΒΑ. Στις περιπτώσεις αυτές, το πλήθος των πληροφοριών που περιείχε το πρόγραμμα ήταν ακόμη μικρότερο¹⁰.

39 Η έρευνά μας περιείχε ερώτημα σχετικά με το είδος των συνοδευτικών μέτρων που εφαρμόζαν τα κράτη μέλη (βλέπε [γράφημα 11](#)). Τα περισσότερα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το ΤΕΒΑ, προκειμένου να στρέψουν τους τελικούς αποδέκτες στη

⁷ Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γαλλία, Ιταλία και Σλοβακία.

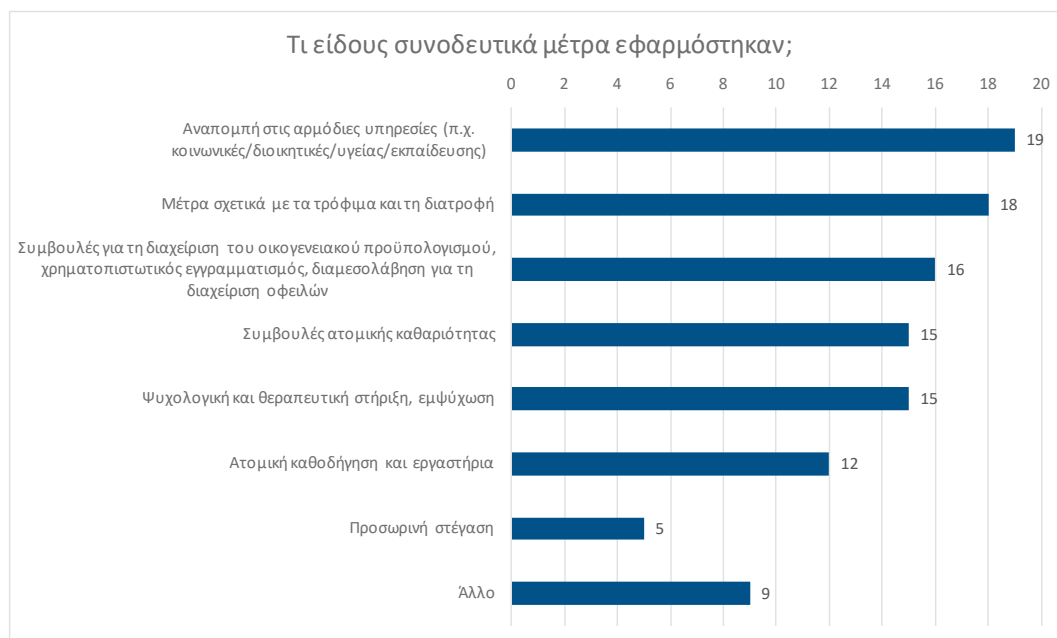
⁸ Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γαλλία και Σλοβακία.

⁹ Για τη χρηματοδότηση τέτοιων μέτρων μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως και το 5 % του κόστους αγοράς τροφίμων ή/και βασικής υλικής βοήθειας σε κάθε εθνικό ΕΠ.

¹⁰ Βέλγιο και Γαλλία.

βοήθεια που παρέχουν οι εθνικές κοινωνικές υπηρεσίες ή προκειμένου να εφαρμόσουν μέτρα που έχουν να κάνουν με τα τρόφιμα και τη διατροφή.

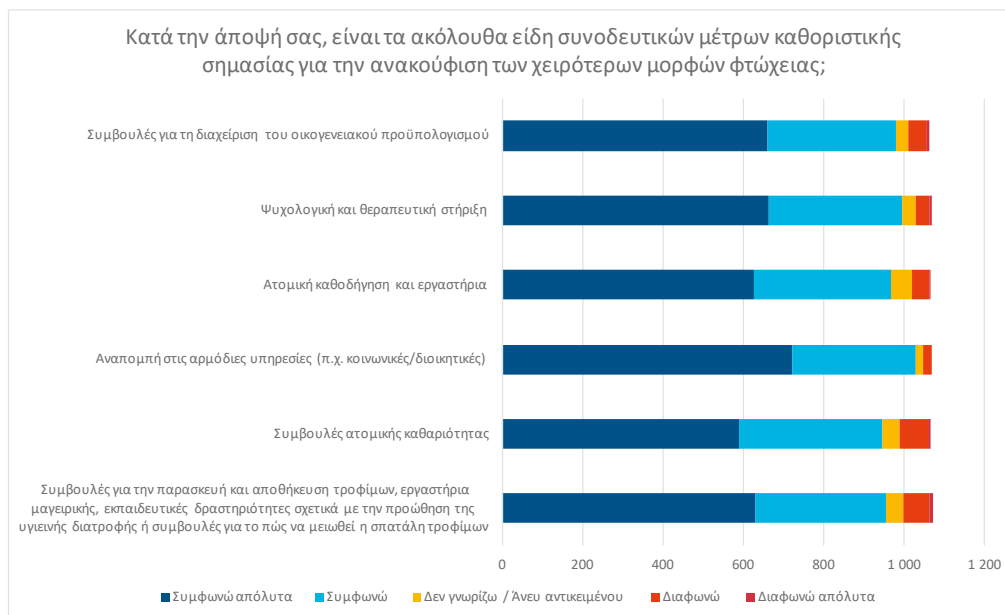
Γράφημα 11 - Έρευνα του ΕΕΣ: είδη συνοδευτικών μέτρων

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 11 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

40 Σύμφωνα με την ενδιάμεση αξιολόγηση, τα συνοδευτικά μέτρα αποδεικνύονται πολύ σημαντικά, καθώς η επισιτιστική ή η υλική στήριξη δεν μπορούν από μόνες τους να εξαλείψουν τα αίτια της φτώχειας (βλέπε γράφημα 12). Η ύπαρξη αυτών των μέτρων είναι που καθιστά το ΤΕΒΑ ένα «πρόγραμμα με γνώμονα τον άνθρωπο» και όχι ένα «επισιτιστικό πρόγραμμα».

Γράφημα 12 - Συνοδευτικά μέτρα με ουσιαστική σημασία για το ΤΕΒΑ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των αποτελεσμάτων της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης.

41 Επιπλέον, από την ενδιαμέση αξιολόγηση προκύπτει σαφής σχέση μεταξύ της ύπαρξης συνοδευτικών μέτρων και της συνολικής ικανοποίησης των τελικών αποδεικτών με το πρόγραμμα. Στην αξιολόγηση αυτή αναφέρεται συμπερασματικά ότι, στα κράτη μέλη στα οποία τα συνοδευτικά μέτρα δεν είναι τόσο εκτεταμένα, η συνολική ικανοποίηση με τη στήριξη που παρέχει το ΤΕΒΑ είναι κατά κάποιον τρόπο χαμηλή, γεγονός που με τη σειρά του υποδηλώνει ότι, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του Ταμείου, δεν είναι αμελητέος ο ρόλος των συνοδευτικών μέτρων.

42 Μολονότι τα συνοδευτικά μέτρα συνιστούν το καινοτόμο στοιχείο του ΤΕΒΑ, είναι αδύνατη η σύγκρισή τους στα διάφορα κράτη μέλη λόγω της ποικιλίας τους. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν καθόρισε κοινούς δείκτες για την εφαρμογή τους, ούτε δείκτες για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων τους.

43 Ωστόσο, υπάρχουν μεμονωμένα παραδείγματα διεξοδικότερης αξιολόγησης της εφαρμογής των συνοδευτικών μέτρων στην ετήσια έκθεση υλοποίησης, όπως στην Ισπανία ή στην Πολωνία (βλέπε [πλαίσιο 5](#)). Σε περιπτώσεις όπως αυτή της Σλοβακίας, η διαχειριστική αρχή πραγματοποίησε αιφνιδιαστικές επισκέψεις, προκειμένου να ελέγξει την εφαρμογή τους, χωρίς ωστόσο αυτό να αναφέρεται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή.

Πλαίσιο 5

Παρακολούθηση της εφαρμογής των συνοδευτικών μέτρων

Στην **Πολωνία**, οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόζει κάθε οργάνωση-εταίρος, περιλαμβανομένων πληροφοριών περί των συμμετεχόντων, ανά ομάδα-στόχο.

Στην **Ισπανία**, η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει τιμές-στόχο ως προς τον αριθμό των τελικών αποδεικτών που πρέπει να ενημερώνονται και στους οποίους πρέπει να προτείνονται συνοδευτικά μέτρα. Επίσης, παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων αυτών, καθώς αυτό αποτελεί προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της πληρωμής.

Συμπληρωματικότητα με το ΕΚΤ – χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες

44 Η στήριξη που παρέχει το ΤΕΒΑ παρέχει στους απόρους έχει ως στόχο την ικανοποίηση των βασικών αναγκών τους και την κοινωνική ενσωμάτωσή τους. Σύμφωνα με την ενδιαμέσση αξιολόγηση, το ΤΕΒΑ καλύπτει ομάδες-στόχο που διαφορετικά δεν θα περιλαμβάνονταν σε εθνικά ή τοπικά μέτρα και παρέχει συνδρομή που δεν θα χορηγούνταν χωρίς αυτό.

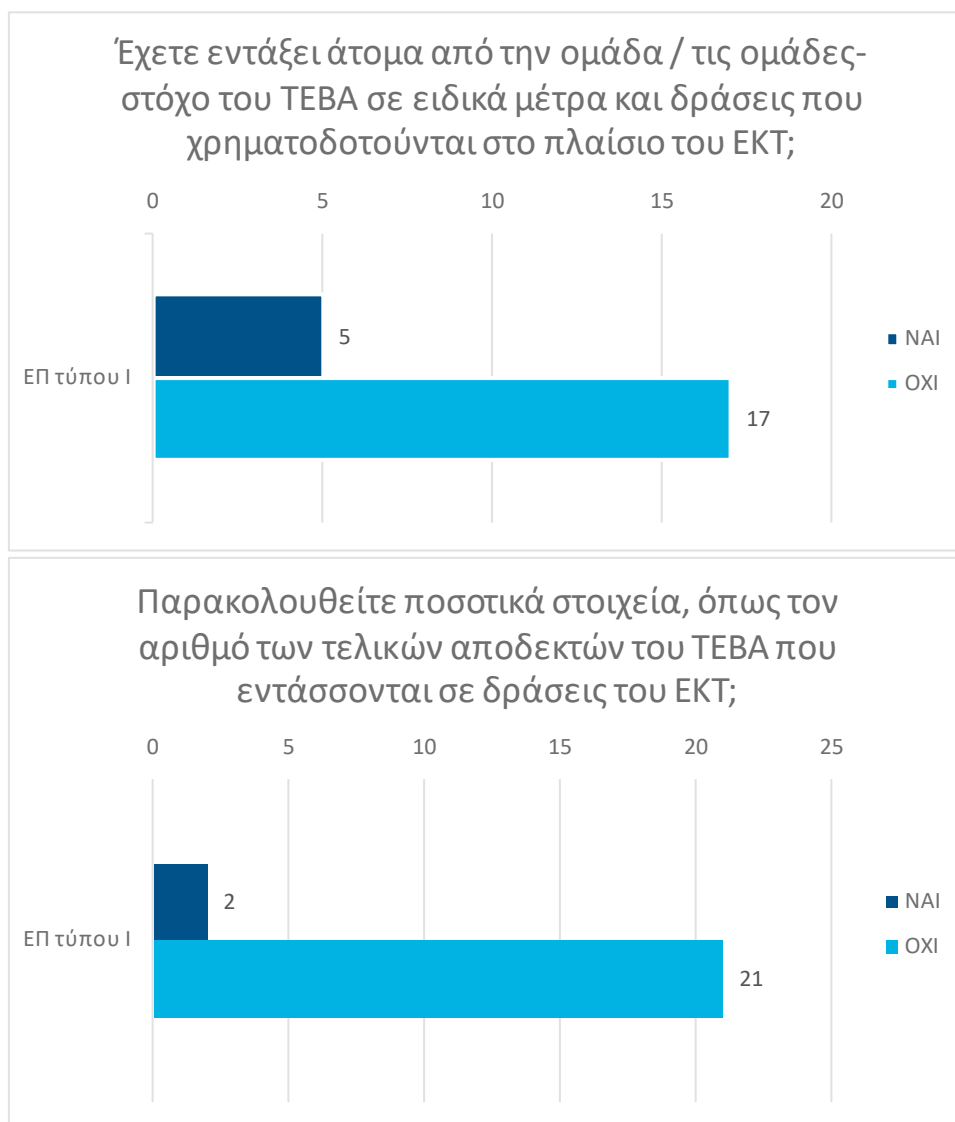
45 Το ΕΚΤ επικεντρώνεται σε ομάδες που βρίσκονται εγγύτερα στην αγορά εργασίας και παρέχει περισσότερο στοχευμένη στήριξη για την ενεργό κοινωνικοοικονομική ένταξη. Η ενδιαμέσση αξιολόγηση υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης των συνεργιών μεταξύ του ΤΕΒΑ και του ΕΚΤ, με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στους τελικούς αποδέκτες, ιδίως σε όσους βρίσκονται σε ηλικία εργασίας, να μειώσουν την απόσταση που τους χωρίζει από την αγορά.

46 Δεν καταφέραμε να εξακριβώσουμε τη συμπληρωματικότητα του ΤΕΒΑ με άλλα καθεστώτα στήριξης, προβλεπόμενα είτε σε εθνικό επίπεδο είτε στο πλαίσιο του ΕΚΤ. Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση της Γαλλίας, η εκ των προτέρων αξιολόγηση επέκρινε την απουσία πληροφοριών σχετικά με την αλληλεπίδραση των μέτρων του ΤΕΒΑ με τα μέτρα του ΕΚΤ¹¹. Από τα αποτελέσματα της έρευνάς μας προκύπτει επίσης περιορισμένη συμπληρωματικότητα μεταξύ των μέτρων του ΤΕΒΑ και των μέτρων του ΕΚΤ, δεδομένου ότι λίγα ήταν τα κράτη μέλη που δήλωσαν ότι είχαν συμπεριλάβει άτομα από το ΤΕΒΑ σε δράσεις του ΕΚΤ (βλέπε [γράφημα 13](#)). Οι αριθμοί είναι ακόμη

¹¹ Εκ των προτέρων αξιολόγηση του γαλλικού επιχειρησιακού προγράμματος 2014-2020 όσον αφορά την εφαρμογή του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ) [«Évaluation ex ante du Programme Opérationnel 2014-2020 pour la mise en œuvre du Fonds européen d'aide aux plus démunis (FEAD)»].

χαμηλότεροι όσον αφορά την παρακολούθηση, για την οποία 21 από τις αρχές που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσαν ότι δεν παρακολουθούν αυτή τη συμπληρωματικότητα.

Γράφημα 13 - Ενσωμάτωση του πληθυσμού του ΤΕΒΑ σε μέτρα του ΕΚΤ στο πλαίσιο ΕΠ τύπου Ι: λίγοι το κατορθώνουν και ακόμη λιγότεροι το παρακολουθούν

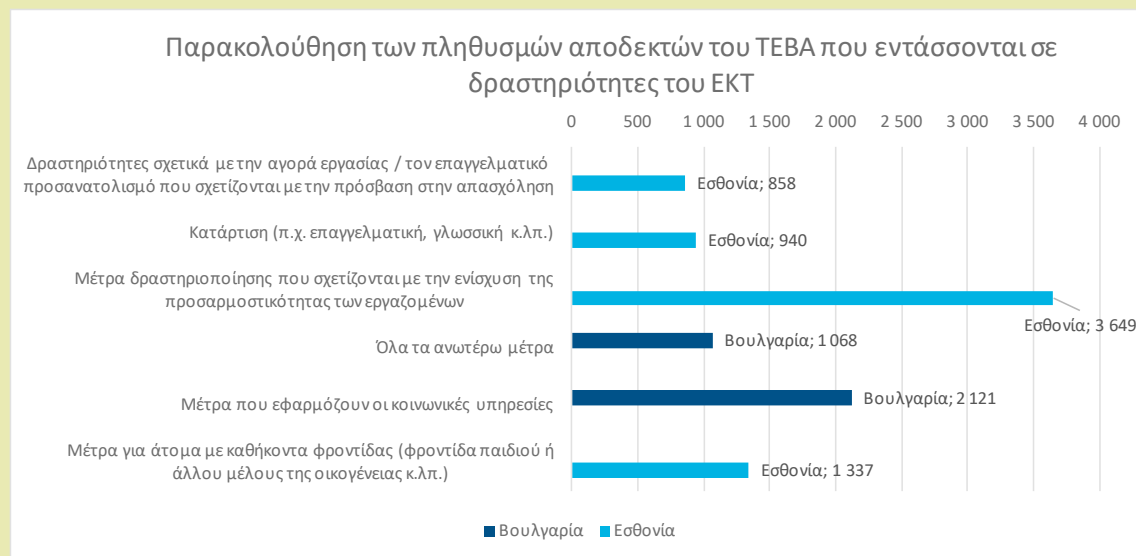

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στα ερωτήματα 23 και 24 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

47 Τα δύο κράτη μέλη που, στο πλαίσιο της έρευνάς μας, απάντησαν ότι παρακολουθούσαν ποσοτικοποιημένα στοιχεία ως προς τον αριθμό των τελικών αποδεκτών που ενσωματώνονταν σε δράσεις του ΕΚΤ ήταν η Εσθονία και η Βουλγαρία. Και τα δύο αυτά κράτη μέλη δήλωσαν ότι είχαν συμπεριλάβει τελικούς αποδέκτες του ΤΕΒΑ σε μέτρα του ΕΚΤ (βλέπε πλαίσιο 6).

Πλαίσιο 6

Ορθή πρακτική στην Εσθονία και στη Βουλγαρία - παράδειγμα στοιχείων διαθέσιμων σχετικά με τις δραστηριότητες του ΕΚΤ

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 26 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

Η αναφορά στοιχείων σχετικά με τα συνοδευτικά μέτρα έχει μεν βελτιωθεί, αλλά η συμβολή των μέτρων αυτών στην ανακούφιση της φτώχειας δεν έχει προσδιοριστεί

48 Η Επιτροπή έχει βελτιώσει τη διάδοση των γνώσεων σχετικά με τα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης, ιδίως δε όσον αφορά τα συνοδευτικά μέτρα των ΕΠ τύπου Ι. Σχετικό παράδειγμα συνιστούν οι συναντήσεις του Δικτύου ΤΕΒΑ που διοργανώνει, μία εκ των οποίων είχε ως θέμα ειδικά τα συνοδευτικά μέτρα. Αυτού του είδους τα σεμινάρια παρέχουν στις διαχειριστικές αρχές και στις οργανώσεις που εμπλέκονται στην εφαρμογή του Ταμείου την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και ορθές πρακτικές. Ομοίως, η Επιτροπή διοργανώνει τακτικά σεμινάρια σχετικά με το ΤΕΒΑ, στο πλαίσιο των οποίων συζητά τις διαχειριστικές αρχές διάφορα συναφή θέματα.

49 Επιπλέον, η Επιτροπή, κατόπιν ελέγχου του ΤΕΒΑ από την Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) της, εισήγαγε επίσης βελτιώσεις στον τρόπο αναφοράς των στοιχείων σχετικά με τα συνοδευτικά μέτρα στις εθνικές ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης. Ωστόσο, οι πληροφορίες αυτές είναι συνήθως περιγραφικές και δεν μπορούν να ομαδοποιηθούν.

50 Παρ' όλες αυτές τις προσπάθειες για τη βελτίωση της αναφοράς στοιχείων, η κατάσταση στα κράτη μέλη όσον αφορά τα συνοδευτικά μέτρα παραμένει ανόμοια. Όσο δεν απαιτείται να καθορίζονται τιμές αναφοράς ή τιμές-στόχος και οι πληροφορίες, εάν υπάρχουν, παραμένουν κατά βάση ποιοτικές, η παρακολούθηση του αντικτύπου των μέτρων αυτών στην ανακούφιση της φτώχειας είναι αδύνατη.

51 Κρίνοντας την αποτελεσματικότητα του Ταμείου, η ενδιάμεση αξιολόγηση θεώρησε την εφαρμογή και την παρακολούθηση των συνοδευτικών μέτρων ως έναν τομέα όπου το δυναμικό του ΤΕΒΑ θα μπορούσε να αξιοποιηθεί περαιτέρω. Η ανάγκη ενίσχυσης των συνοδευτικών μέτρων θίγεται επίσης σε έκθεση ισπανικής οργάνωσης-εταίρου, κατόπιν έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τους τελικούς αποδέκτες και τις δημόσιες αρχές¹².

ΕΠ τύπου II - περισσότερο στοχευμένη προσέγγιση όσον αφορά την κοινωνική ενσωμάτωση, ωστόσο η λειτουργία του Ταμείου ως γέφυρας σύνδεσης με το ΕΚΤ δεν αποδεικνύεται πάντοτε

Τα ΕΠ τύπου II απαιτούν τον καθορισμό επακριβών τιμών-στόχου

52 Τα επιχειρησιακά προγράμματα τύπου II ακολουθούν προσέγγιση που διαφέρει σημαντικά από την προσέγγιση που ακολουθούν τα ΕΠ τύπου I. Άμεσος στόχος τους είναι η κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων. Τα τέσσερα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει αυτόν τον τύπο προγραμμάτων είναι η Δανία, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία. Στις χώρες από κοινού αυτές έχει διατεθεί το 2,5 % του συνολικού προϋπολογισμού του ΤΕΒΑ, εκ του οποίου το 80 % διατέθηκε στη Γερμανία. Τα προγράμματα τύπου II πρέπει να περιλαμβάνουν ειδικούς στόχους και να καθορίζουν το τμήμα του πληθυσμού των απόρων στο οποίο στοχεύουν (βλέπε πλαίσιο 7).

¹² Εκτίμηση του αντικτύπου του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ) στην Ισπανία από την άποψη τόσο των τελικών αποδεκτών όσο και των οργανισμών και των υπαλλήλων διαχείρισης, Ισπανικός Ερυθρός Σταυρός, 2018 («Valoración del impacto del Fondo de Ayuda Europea para las personas más desfavorecidas (FEAD) en España, a través de la percepción de las personas beneficiarias, Organizaciones y personal de gestión, Cruz roja española, 2018»).

Πλαίσιο 7

Κάτω Χώρες - Στόχευση σε μία συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα

Πρωταρχικός στόχος του προγράμματος είναι η μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού των ηλικιωμένων της χώρας που διαθέτουν χαμηλό εισόδημα.

Εντοπίσαμε τους ακόλουθους **τρεις ειδικούς στόχους**:

- 1) ενημέρωση της ομάδας-στόχου σχετικά με τις υπάρχουσες τοπικές δραστηριότητες στήριξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης και (συνεχώς) υπενθύμιση του ζητήματος αυτού στις οργανώσεις παροχής βοήθειας ή/και στις τοπικές αρχές·
- 2) ενίσχυση του κοινωνικού δικτύου της ομάδας-στόχου· και
- 3) ενίσχυση των ικανοτήτων της ομάδας-στόχου.

Πηγή: Απαντήσεις των διαχειριστικών αρχών στο ερώτημα 12 της έρευνας που τους απηύθυνε το ΕΕΣ.

53 Κατά τον σχεδιασμό των ΕΠ τύπου II, ο βασικός κανονισμός του ΤΕΒΑ απαιτεί από τα κράτη μέλη να καθορίζουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τους ειδικούς στόχους, προσδιορίζοντας τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος με τιμές αναφοράς και τιμές-στόχο. Καθώς πρόκειται για αυστηρότερη ρύθμιση περί παρακολούθησης, η μέτρηση των αποτελεσμάτων του ΤΕΒΑ είναι ευκολότερη από ό,τι στην περίπτωση των προγραμμάτων τύπου I (βλέπε [πλαίσιο 8](#)).

Πλαίσιο 8

Γερμανία – Παράδειγμα ποσοτικοποιημένης στόχευσης

Η Γερμανία έχει καθορίσει δύο ομάδες-στόχο: α) τους άπορους μετανάστες στην ΕΕ και τα παιδιά τους και β) τους αστέγους και όσους διατρέχουν κίνδυνο αστεγίας.

Οι τιμές-στόχος ως προς τις εκροές που καθορίζει η Γερμανία όσον αφορά αυτά τα άτομα είναι:

- ο μετανάστες στην ΕΕ που έλαβαν συμβουλές: 18 044·
- ο μετανάστες, γονείς παιδιών, στην ΕΕ που έλαβαν ψυχολογική υποστήριξη: 19 700·
- ο παιδιά μεταναστών στην ΕΕ σε ηλικία νηπιαγωγείου που έλαβαν παιδαγωγική στήριξη: 19 700· και

- ο άστεγοι, ή άτομα που διατρέχουν κίνδυνο αστεγίας, που έλαβαν συμβουλές και κοινωνική στήριξη: 21 450.

54 Στη Γερμανία, το ΤΕΒΑ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη σταθεροποίηση της κατάστασης των ενδεέστερων ομάδων του πληθυσμού, στις οποίες είναι αδύνατον να φθάσει η βοήθεια που προσφέρουν οι κοινωνικές υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο. Το ΤΕΒΑ λειτουργεί στο πεδίο των εύκολα προσβάσιμων μέσων παροχής βοήθειας στις ομάδες-στόχο. Από την άποψη αυτή, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις το ΤΕΒΑ μπορεί να διευκολύνει την παροχή άλλης στήριξης από τα υπάρχοντα συνήθη μέτρα. Ο γενικός στόχος είναι η στήριξη από το Ταμείο να χρησιμεύει ως γέφυρα σύνδεσης με άλλα καθεστώτα στήριξης.

55 Σύμφωνα με την ενδιαμέση αξιολόγηση, το 2016, πρώτο έτος εφαρμογής του, το ΤΕΒΑ παρείχε βοήθεια σε 23 000 άτομα στο πλαίσιο ΕΠ τύπου II (21 660 στη Γερμανία). Σε γενικές γραμμές, το ΤΕΒΑ βρισκόταν σε καλό δρόμο ως προς την επίτευξη των τιμών-στόχου για τους συγκεκριμένους δείκτες εκροής. Επιπλέον, τα προγράμματα κοινωνικής ενσωμάτωσης θεωρούνταν πολύ σημαντικά, καθώς η επισιτιστική και η υλική βοήθεια δεν επαρκούν για την αποτελεσματική καταπολέμηση της φτώχειας μακροπρόθεσμα.

Η στόχευση είναι μεν ακριβέστερη, αλλά η συνεργία με το ΕΚΤ δεν αποδεικνύεται πάντοτε

56 Στο πλαίσιο της έρευνάς μας, ρωτήσαμε τα κράτη μέλη που είχαν επιλέξει προγράμματα τύπου II αν είχαν συμπεριλάβει άτομα από το ΤΕΒΑ σε μέτρα που ενέπιπταν σε συγκεκριμένα προγράμματα του ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΤΕΒΑ πρέπει να λειτουργεί ως γέφυρα σύνδεσης με αυτά τα μέτρα του ΕΚΤ. Δύο εξ αυτών απάντησαν ότι το είχαν επιτύχει¹³. Παρ' όλα αυτά, όταν ρωτήσαμε περαιτέρω αν παρακολουθούσαν ποσοτικά στοιχεία σχετικά με αυτή τη λειτουργία του ΤΕΒΑ ως γέφυρας, μόνο ένα¹⁴ απάντησε θετικά.

Συμπεράσματα και συστάσεις

57 Με τον εν προκειμένω έλεγχο, αξιολογήσαμε κατά πόσον το ΤΕΒΑ αποτελεί, βάσει του σχεδιασμού του, αποτελεσματικό εργαλείο για την ανακούφιση της

¹³ Γερμανία και Κάτω Χώρες.

¹⁴ Κάτω Χώρες.

φτώχειας και συμβάλλει στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων της ΕΕ. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, πέραν της ανακούφισης της φτώχειας μέσω της επισιτιστικής βοήθειας, τα καινοτόμα στοιχεία κοινωνικής πολιτικής του ΤΕΒΑ παρέχουν στα κράτη μέλη δυνατότητες προώθησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ωστόσο, λόγω περιορισμών στην παρακολούθησή του, η συμβολή του στη μείωση της φτώχειας δεν μπορεί να προσδιοριστεί.

58 Διαπιστώσαμε ότι, παρά τον συνολικό στόχο της κοινωνικής ενσωμάτωσης των απόρων, το ΤΕΒΑ παραμένει κατά κύριο λόγο ένα καθεστώς παροχής επισιτιστικής στήριξης: το 83 % του προϋπολογισμού του διατίθεται για επισιτιστική βοήθεια. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο σχεδιασμός του Ταμείου επιτρέπει στα κράτη μέλη να συνεχίζουν να προσφέρουν επισιτιστική στήριξη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το κρίνουν σκόπιμο, όπως έκαναν και στο πλαίσιο του προγράμματος διανομής τροφίμων στους απόρους. Ωστόσο, το ΤΕΒΑ εκτιμάται ιδιαίτερα από τα ενδιαφερόμενα μέρη που ασχολούνται με τους απόρους (βλέπε [σημεία 19 έως 27](#)).

59 Από οικονομικής άποψης, το ΤΕΒΑ είναι ένα σχετικά μικρό ταμείο. Η βοήθεια παρέχεται στους τελικούς αποδέκτες μέσω πληθώρας διαφορετικών φορέων. Διαπιστώσαμε ότι ο προγραμματισμός του στα κράτη μέλη ποικίλλει σημαντικά από την άποψη της στόχευσης. Τα μισά κράτη μέλη που αποτέλεσαν το αντικείμενο της επισκόπησής μας ακολουθούν μια αυστηρή προσέγγιση ως προς τη στόχευση σε επίπεδο προγραμμάτων, εστιάζοντας στις χειρότερες μορφές φτώχειας, κάτι που κατά κανόνα εξασφαλίζει την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του Ταμείου. Τα άλλα μισά επέλεξαν να μην θέτουν τέτοιο συγκεκριμένο στόχο στα επιχειρησιακά τους προγράμματα. Η εστίαση της βοήθειας σε οποιαδήποτε ευάλωτη ομάδα βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια των οργανώσεων-εταίρων, με τον συνακόλουθο κίνδυνο κατακερματισμού της περιορισμένης χρηματοδότησης (βλέπε [σημεία 28 έως 36](#)).

60 Το νέο στοιχείο που εισάγει το ΤΕΒΑ, για αμφότερα τα είδη προγραμμάτων, είναι η έμφαση στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων, κάτι που δεν προβλεπόταν από το προηγούμενο πρόγραμμα διανομής τροφίμων. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν σωστά, διαπιστώθηκε ότι ο συνολικός βαθμός ικανοποίησης με το Ταμείο ήταν μεγαλύτερος. Ωστόσο, η παρακολούθηση της επιτυχίας των μέτρων κοινωνικής ενσωμάτωσης δεν είναι δυνατή λόγω της έλλειψης ποσοτικών στοιχείων και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να μετρηθεί η συμβολή του Ταμείου στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων. Επιπλέον, λίγα κράτη μέλη παρακολουθούν τη συμπληρωματικότητα του ΤΕΒΑ με τα μέτρα του ΕΚΤ (βλέπε [σημεία 37 έως 56](#)).

61 Για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, η Επιτροπή προτείνει την ενσωμάτωση του TEBA στο νέο EKT +. Κατά τη διατύπωση των συστάσεων που ακολουθούν, το Συνέδριο έλαβε υπόψη την πρόταση αυτή.

Σύσταση 1 - Καλύτερη στόχευση της βοήθειας

Κατά την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του νέου EKT +, η Επιτροπή οφείλει να απαιτεί από τα κράτη μέλη να εστιάζουν τη βασική επισιτιστική και υλική συνδρομή στους πλέον ενδεείς:

- α) περιγράφοντας σαφώς την κατάσταση ως προς τη φτώχεια που επικρατεί στη χώρα·
- β) καθορίζοντας τον συγκεκριμένο πληθυσμό ή τους συγκεκριμένους πληθυσμούς στους οποίους στοχεύει η βοήθεια, καθώς και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν·
- γ) εκθέτοντας τη λογική της παρέμβασης και ιδίως παραθέτοντας τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθορίζοντας τις τιμές αναφοράς και θέτοντας τιμές-στόχο.

Χρονοδιάγραμμα: Μέχρι την έγκριση των προγραμμάτων του EKT +

Σύσταση 2 - Διατήρηση των μέτρων κοινωνικής ενσωμάτωσης υπέρ των αποδεκτών βασικής υλικής συνδρομής

- α) Τα κράτη μέλη που θα χρησιμοποιήσουν το EKT + για την αντιμετώπιση των υλικών στερήσεων με την παροχή επισιτιστικής ή/και βασικής υλικής συνδρομής προς τους απόρους οφείλουν:
 - i) να περιλαμβάνουν στα ΕΠ τους συνοδευτικά μέτρα που θα συμπληρώνουν την επισιτιστική και τη βασική υλική συνδρομή· ή
 - ii) να καθορίζουν σαφώς στα ΕΠ τους ποια μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης στο ευρύτερο πλαίσιο του EKT + θα στοχεύουν ρητά στους αποδέκτες της επισιτιστικής ή/και της υλικής συνδρομής.
- β) Η Επιτροπή οφείλει, όταν εγκρίνει τα προγράμματα αυτά, να μεριμνά ώστε η σύσταση 2, υπό στοιχείο α), περιπτώσεις i) και ii), να εφαρμόζεται αποτελεσματικά.

Χρονοδιάγραμμα: Μέχρι την έγκριση των προγραμμάτων του EKT +

Σύσταση 3 - Βελτίωση της αξιολόγησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης των τελικών αποδεκτών του ΤΕΒΑ

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη οφείλουν να αναπτύξουν μεθοδολογία για τον υπολογισμό του αριθμού των τελικών αποδεκτών επισιτιστικής και υλικής συνδρομής των οποίων η προσωπική κατάσταση θα μπορούσε να βελτιωθεί με τη βοήθεια του ΤΕΒΑ και άλλων καθεστώτων κοινωνικής ενσωμάτωσης, είτε σε επίπεδο κρατών μελών είτε στο πλαίσιο του ΕΚΤ +.

Χρονοδιάγραμμα: Έως το τέλος Ιουνίου του 2023

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα II, του οποίου προεδρεύει η Iliana Ivanova, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 27ης Φεβρουαρίου 2019.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

Παραρτήματα

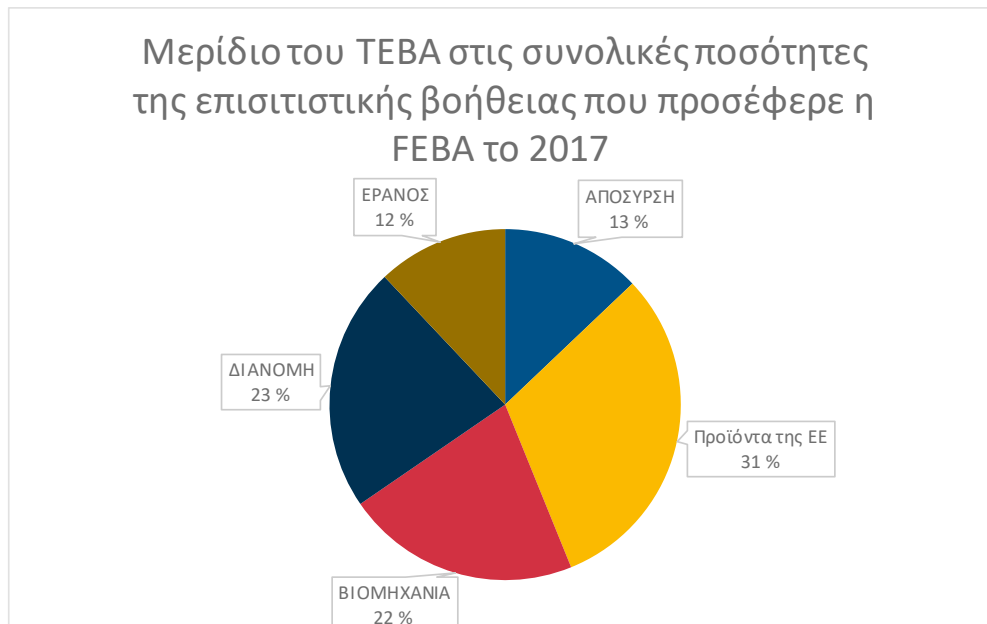
Παράρτημα Ι — Αποτελέσματα της έρευνας που απηύθυνε στις διαχειριστικές αρχές το ΕΕΣ

Κατάσταση με τα ερωτήματα της έρευνας που απευθύναμε στις διαχειριστικές αρχές με σύντομη παράθεση των σχετικών απαντήσεων (<https://www.eca.europa.eu/Documents/Annex-I-FEAD.pdf>).

Παράρτημα II — Στοιχεία που λάβαμε από ένα εκ των ενδιαφερόμενων μερών, την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων

Σε 12 κράτη μέλη, οι τράπεζες τροφίμων που υπάγονται στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων (FEBA) προσφέρουν μέσω του TEBA τρόφιμα σε φιλανθρωπικές οργανώσεις. Οι τράπεζες τροφίμων εξαρτώνται αποκλειστικά από δωρεές τροφίμων (πλεονάσματα προερχόμενα άμεσα από την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, είδη διατροφής από εράνους τροφίμων και οπωροκηπευτικά από αποσύρσεις). Με την πρόσβαση στην οικονομική στήριξη που παρέχει το TEBA, οι τράπεζες αυτές έχουν όχι μόνο τη δυνατότητα αναδιανομής των περισσότερο αναγκαίων προϊόντων, αλλά και την αναγκαία ευελιξία, καθώς οι δωρεές δεν μπορούν να προγραμματιστούν. Το TEBA παρέχει χρηματοδότηση για τη διανομή συγκεκριμένων τροφίμων (όπως βρεφικού γάλακτος), σύμφωνα με την ανάλυση των αναγκών που γίνεται σε συνεννόηση με τις διαχειριστικές αρχές. Βάσει των στοιχείων που λάβαμε από τη FEBA, το TEBA χρηματοδοτεί περί το ένα τρίτο των προμηθειών σε τρόφιμα (υπολογιζόμενων σε τόνους) των τραπεζών τροφίμων που μετέχουν σε αυτό.

Γράφημα 1 – Μερίδιο των προϊόντων που διατίθενται με τη βοήθεια του ΤΕΒΑ στο σύνολο της επισιτιστικής βοήθειας που προσφέρουν οι τράπεζες τροφίμων που μετέχουν στη FEBA

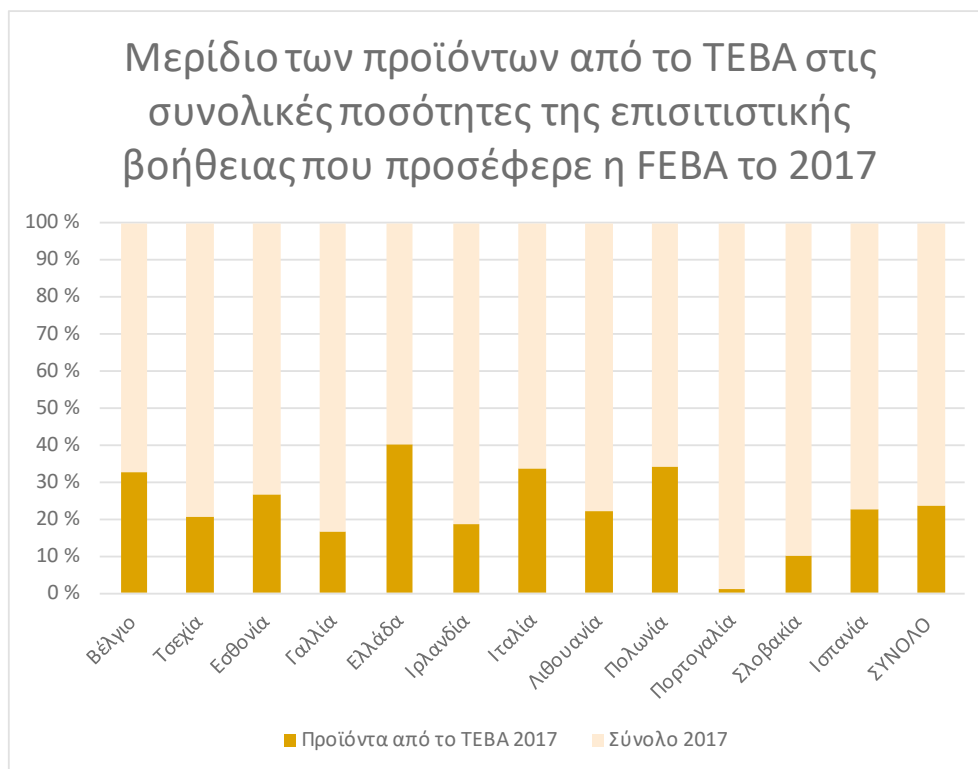

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρασχέθηκαν από τη FEBA¹⁵.

- ¹⁵ . Απόσυρση: Προϊόντα (οπωροκηπευτικά) που αποσύρονται από την αγορά, στο πλαίσιο διαχείρισης κρίσης, και αναδιανέμονται δωρεάν σε αναγνωρισμένους φιλανθρωπικούς φορείς ή ιδρύματα, περιλαμβανομένων των τραπεζών τροφίμων, προς αξιοποίηση στο πλαίσιο του έργου τους για παροχή βοήθειας στους πλέον μειονεκτούντες. Το μέτρο αυτό συμφωνεί με το άρθρο 34, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.
- . Προϊόντα της ΕΕ: Η κατηγορία αυτή αναφέρεται στο Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ).
- . Βιομηχανία: Πλεονάσματα τροφίμων, ήτοι εδώδιμα προϊόντα που για διάφορους λόγους δεν αγοράζονται ή δεν καταναλώνονται από τους καταναλωτές ή από τα άτομα για τα οποία παρήχθησαν, μεταποιήθηκαν, διανεμήθηκαν, προσφέρθηκαν ή αγοράστηκαν και τα οποία συλλέγονται από τον τομέα της μεταποίησης (βιομηχανίες, εταιρείες, μεταποιητές κ.λπ.). Οι τράπεζες τροφίμων λαμβάνουν αυτό το πλεόνασμα τροφίμων δωρεάν και, σε αντάλλαγμα, το αναδιανέμουν επίσης δωρεάν σε φιλανθρωπικές οργανώσεις που στηρίζουν άτομα που βρίσκονται σε ανάγκη.
- . Διανομή: Πλεονάσματα τροφίμων, ήτοι εδώδιμα προϊόντα που για διάφορους λόγους δεν αγοράζονται ή δεν καταναλώνονται από τους καταναλωτές ή από τα άτομα για τα οποία παρήχθησαν, μεταποιήθηκαν, διανεμήθηκαν, προσφέρθηκαν ή αγοράστηκαν και τα οποία συλλέγονται από τον τομέα της διανομής (αλυσίδες λιανικού εμπορίου, κέντρα διανομής, εμπόρους χονδρικής κ.λπ.). Οι τράπεζες τροφίμων λαμβάνουν αυτό το

Σε ορισμένα κράτη μέλη, η σχετική σημασία του ΤΕΒΑ στις προμήθειες που παρέχουν οι τράπεζες τροφίμων της FEBA φθάνει έως και το 40 %.

Γράφημα 2 – Κατανομή ανά χώρα της στήριξης του ΤΕΒΑ στην επισιτιστική βοήθεια που παρέχει η FEBA

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρασχέθηκαν από τη FEBA.

πλεόνασμα τροφίμων δωρεάν και, σε αντάλλαγμα, το αναδιανέμουν επίσης δωρεάν σε φιλανθρωπικές οργανώσεις που στηρίζουν άτομα που βρίσκονται σε ανάγκη.

- Έρανοι τροφίμων: Τρόπος συγκέντρωσης τροφίμων απευθείας από τους πολίτες. Κάθε χρόνο, περί τα τέλη Νοεμβρίου ή στις αρχές Δεκεμβρίου, ορισμένα μέλη της FEBA οργανώνουν εράνους τροφίμων: εθελοντές ζητούν από πελάτες που ψωνίζουν σε σουπερμάρκετ να αγοράσουν κάτι επιπλέον και να το δωρίσουν στις τράπεζες τροφίμων.

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης: Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης: Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης

ΕaSI: Πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία

ΕΤΠ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΚΤ +: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027)

ΕΔΕΤ: Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

ΤΕΒΑ: Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους

FEBA: Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων

ΠΔΠ: Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

ΕΠ: Επιχειρησιακό πρόγραμμα

PROGRESS: Πρόγραμμα PROGRESS (2007-2013)

Γλωσσάριο

Άποροι: Φυσικά πρόσωπα, άτομα ή οικογένειες, νοικοκυριά ή ομάδες τέτοιων προσώπων, των οποίων η ανάγκη για βοήθεια έχει διαπιστωθεί σύμφωνα με τα αντικειμενικά κριτήρια που θέσπισαν οι αρμόδιες εθνικές αρχές σε συνεργασία με τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα μέρη, αποφεύγοντας τις συγκρούσεις συμφερόντων, ή που όρισαν οι οργανώσεις-εταίροι και ενέκριναν οι εν λόγω αρμόδιες εθνικές αρχές, και που μπορούν να περιλαμβάνουν στοιχεία τα οποία επιτρέπουν την στόχευση των απόρων σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

Βασικός κανονισμός του ΤΕΒΑ: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους.

Διαχειριστική αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή (ή άλλος δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας) που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση επιχειρησιακού προγράμματος. Στα καθήκοντά της συγκαταλέγονται η επιλογή των προς χρηματοδότηση έργων, η παρακολούθηση της υλοποίησής τους και η υποβολή αναφορών στην Επιτροπή σχετικά με τις διάφορες οικονομικές πτυχές και τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα. Είναι επίσης ο φορέας που επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις σε δικαιούχους σε συνέχεια ελέγχων που διενεργεί η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ή οποιαδήποτε αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Δικαιούχος: Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας υπεύθυνος για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων.

Δίκτυο ΤΕΒΑ: Κοινότητα ανοικτής συμμετοχής για ανθρώπους που παρέχουν βοήθεια στους απόρους στην Ευρώπη. Σε αυτό μετέχουν οι εθνικές διαχειριστικές αρχές του ΤΕΒΑ, οργανώσεις που εκτελούν δραστηριότητες οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΤΕΒΑ ή ενδιαφέρονται για τέτοιες δραστηριότητες, ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο ΕΕ και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Το Δίκτυο ΤΕΒΑ συνδέει όλους όσους εργάζονται για τη μείωση των χειρότερων μορφών φτώχειας στις χώρες της Ευρώπης. Πρόκειται για πλαίσιο εντός του οποίου οι συμμετέχοντες ανταλλάσσουν ορθές πρακτικές, προωθούν νέες ιδέες και συζητούν τρόπους παροχής μη οικονομικής συνδρομής στους απόρους στην Ευρώπη.

Δραστηριότητες κοινωνικής στήριξης για τους απόρους: Η συνολική χρηματοδότηση που παρέχεται από ιδιωτικές και δημόσιες πρωτοβουλίες, οργανώσεις και ιδρύματα που παρέχουν βοήθεια ή στήριξη σε άτομα που αντιμετωπίζουν σοβαρές υλικές

στερήσεις σε μια χώρα, περιλαμβανομένων δωρεών σε είδος, οικονομικών δωρεών και του χρηματοοικονομικού ισοδύναμου της παροχής εθελοντικής εργασίας.

Εκ των προτέρων αξιολόγηση: Τεκμηριωμένη κρίση που καταρτίζεται με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας και του σχεδιασμού κάθε επιχειρησιακού προγράμματος και βασίζεται σε συναφή στοιχεία.

Ενδιάμεση αξιολόγηση: Έκθεση σχετικά με το TEBA που ανέθεσε η Επιτροπή σε εξωτερικούς συμβούλους (συγκεκριμένα στη Metis GmbH που συνεργάζεται με τη Fondazione Giacomo Brodolini και την Panteia) και της οποίας αναμένεται η δημοσίευση.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα τύπου I: Επιχειρησιακό πρόγραμμα επισιτιστικής ή/και βασικής υλικής συνδρομής που υποστηρίζει τη διανομή τροφίμων ή/και την παροχή βασικής υλικής συνδρομής στους απόρους, συνδυάζεται όπου χρειάζεται με συνοδευτικά μέτρα και έχει ως στόχο τον περιορισμό του κοινωνικού αποκλεισμού των απόρων.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα τύπου II: Επιχειρησιακό πρόγραμμα κοινωνικής ενσωμάτωσης των απόρων που υποστηρίζει δραστηριότητες πέραν των μέτρων για την ενεργό αγορά εργασίας, συνίσταται σε μη οικονομική, μη υλική συνδρομή, και αποσκοπεί στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων.

Έρευνα απευθυνόμενη στους τελικούς αποδέκτες: Δομημένη έρευνα που απευθύνεται στους τελικούς αποδέκτες επιχειρησιακών προγραμμάτων επισιτιστικής ή/και βασικής υλικής συνδρομής (ΕΠ τύπου I)· συνιστά ένα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους.

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο: Σκοπός του είναι η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της βελτίωσης των ευκαιριών απασχόλησης και εργασίας (κυρίως μέσω μέτρων κατάρτισης), της προώθησης υψηλού επιπέδου απασχόλησης και της δημιουργίας περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας.

Οργάνωση-εταίρος: Δημόσιος φορέας ή/και μη κερδοσκοπική οργάνωση που προσφέρει τρόφιμα ή/και βασική υλική συνδρομή, όπου ενδείκνυται, σε συνδυασμό με συνοδευτικά μέτρα απευθείας ή μέσω άλλων οργανώσεων-εταίρων, ή που αναλαμβάνει δραστηριότητες που στοχεύουν άμεσα στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων, και του οποίου οι δράσεις έχουν επιλεγεί από τη διαχειριστική αρχή.

Πράξη: Έργο, σύμβαση ή δράση που επιλέγεται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, ή με ευθύνη της, και που συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος με το οποίο συνδέεται.

Συνοδευτικά μέτρα: Δραστηριότητες που αναλαμβάνονται πέραν της διανομής τροφίμων ή/και της βασικής υλικής συνδρομής, με στόχο την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ή/και των κοινωνικών έκτακτων αναγκών με περισσότερο ενεργό και βιώσιμο τρόπο, για παράδειγμα καθοδήγηση για ισορροπημένη διατροφή και παροχή συμβουλών οικονομικής διαχείρισης.

Τελικός αποδέκτης: Άπορος ή πρόσωπο που λαμβάνει βοήθεια.

Υλική συνδρομή: Παροχή βασικών καταναλωτικών αγαθών περιορισμένης αξίας για προσωπική χρήση από τους άπορους, όπως ρουχισμός, υποδήματα, προϊόντα υγιεινής, σχολικά είδη και υπνόσακοι.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«ΤΕΒΑ-ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΡΟΥΣ: ΠΟΛΥΤΙΜΗ Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ, ΑΛΛΑ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΑΓΝΩΣΤΗ»

ΣΥΝΟΨΗ

III. Το ΤΕΒΑ παρέχει απολύτως αναγκαία επισιτιστική και βασική υλική συνδρομή σε μεγάλο αριθμό απόρων και συμπληρώνεται από συνοδευτικά μέτρα παροχής καθοδήγησης και συμβουλών με στόχο την κοινωνική τους ενσωμάτωση. Επομένως, η επισιτιστική βοήθεια αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα για τη διάρρηξη του κύκλου της φτώχειας με την παροχή άμεσης υλικής ανακούφισης στους απόρους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διάθεση υψηλού ποσοστού της βοήθειας ως επισιτιστικής βοήθειας συνάδει πλήρως με τους δεδηλωμένους στόχους του ΤΕΒΑ.

IV. Η Επιτροπή συμφωνεί με την αρχή της στόχευσης της βοήθειας στα άτομα που την έχουν περισσότερο ανάγκη, αλλά θεωρεί ότι η ποικιλία των προσεγγίσεων για τον προσδιορισμό των απόρων συνάδει με την επικουρικότητα και με το γεγονός ότι το ΤΕΒΑ είναι συμπληρωματικό προς τα διάφορα εθνικά κοινωνικά πλαίσια. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο προσδιορισμός των απόρων βασίστηκε σε εκτίμηση αναγκών η οποία καταρτίστηκε με βάση αντικειμενικά κριτήρια που καθόρισαν οι εθνικές αρχές και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η συμμόρφωση με την απαίτηση αυτή ελέγχθηκε στο στάδιο έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη θεωρούνται τα πλέον κατάλληλα για να στοχεύσουν τη βοήθεια λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ανάγκες και θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να προσαρμόζουν τις ομάδες-στόχους ανάλογα με τις νέες/μεταβαλλόμενες ανάγκες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

V. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν τα συνοδευτικά μέτρα από ποιοτικής άποψης στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης. Η ποσοτική παρακολούθηση δεν θεωρείται κατάλληλη και αναλογική.

Είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα και ο αντίκτυπος του ταμείου. Θα αξιολογηθούν μέσω εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΤΕΒΑ σε μεταγενέστερο στάδιο.

VI. Τα κράτη μέλη συνεκτίμησαν τη συμπληρωματικότητα στο στάδιο του σχεδιασμού κατά την υποβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και κατά τη διάρκεια της υλοποίησής τους. Η συμπληρωματικότητα του ΤΕΒΑ τόσο με τα εθνικά προγράμματα όσο και με τα προγράμματα της ΕΕ αξιολογήθηκε θετικά στην ενδιάμεση αξιολόγηση: το ΤΕΒΑ χαρακτηρίζεται από σημαντική συμπληρωματικότητα μέσω της στόχευσης διαφορετικών ομάδων ή προβλέποντας συμπληρωματικά μέτρα, ιδίως όσον αφορά τις υποστηριζόμενες ομάδες στόχους και τα προβλεπόμενα μέτρα στήριξης. Στα περισσότερα κράτη μέλη, το ΤΕΒΑ επικεντρώνεται στους απόρους και το ΕΚΤ στα άτομα που μπορούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες τους και βρίσκονται πιο κοντά στην αγορά εργασίας.

VIII. Το ΤΕΒΑ έχει στηρίξει βασικές ομάδες-στόχους που κινδυνεύουν περισσότερο από τη φτώχεια και έχει αλλάξει τη ζωή τους. Το ΤΕΒΑ είναι συνεκτικό και συμπληρωματικό προς τα εθνικά συστήματα για τη μείωση της φτώχειας μέσω της διεύρυνσης του αριθμού και του είδους των τελικών αποδεκτών. Το ΤΕΒΑ συνάδει με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», καθώς και με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που εγκρίθηκε πρόσφατα. Συμπληρώνει άλλα ταμεία της ΕΕ, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καθώς απευθύνεται σε διαφορετικές ομάδες ή προβλέπει την εφαρμογή συμπληρωματικών μέτρων.

i) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και θεωρεί ότι, εκτός από τον καθορισμό ποσοτικών στόχων, όλες οι προϋποθέσεις για την υλοποίησή της διασφαλίζονται από τις προτάσεις της Επιτροπής για το ΕΚΤ+ και για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Ο καθορισμός στόχων και σημείων αναφοράς για τις πράξεις ΕΠ τύπου Ι δεν θεωρείται ουσιαστικός και αναλογικός, γιατί τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες-στόχους με την πάροδο του χρόνου ή να συμπληρώνουν τις εθνικές πολιτικές τους με διαφορετικά μέσα.

ii) Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη συγκεκριμένη σύσταση, καθώς το άρθρο 17 παράγραφος 4 της πρότασης κανονισμού για το ΕΚΤ+ ορίζει ότι η παροχή τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας μπορεί να συμπληρωθεί με συνοδευτικά μέτρα με σκοπό την κοινωνική ένταξη των απόρων. Μολονότι η λήψη των εν λόγω συνοδευτικών μέτρων από τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωτική, η Επιτροπή τα ενθαρρύνει να αξιοποιήσουν πλήρως τις συνέργειες που προβλέπονται στην πρόταση κανονισμού για το ΕΚΤ+ για να συνδυάσουν διάφορες πτυχές της στήριξης προς τους απόρους με σκοπό την κοινωνική ένταξή τους.

iii) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι έχουν θεσπιστεί αναλογικά συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης για το ΤΕΒΑ σύμφωνα με την απαίτηση σεβασμού της αξιοπρέπειας των απόρων, τα οποία θα παρουσιαστούν στο ΕΚΤ+.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

22. Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του ΤΕΒΑ πραγματοποιήθηκε εξ αρχής αντιπαραβολή με τα κονδύλια των άλλων διαρθρωτικών ταμείων, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη συμπληρωματικότητα των ταμείων.

26. Η συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων μεταξύ των χωρών σε επίπεδο ΕΕ είναι δύσκολη, καθώς σε κάθε κράτος μέλος υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις και φορείς σχετικά με τέτοιου είδους κοινωνικές πολιτικές, οι οποίες δεν αποτελούν κατ' ανάγκη διακριτό τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Αυτό συνάδει επίσης με την αρχή της επικουρικότητας.

35. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο προσδιορισμός των απόρων βασίστηκε σε εκτίμηση αναγκών η οποία καταρτίστηκε με βάση αντικειμενικά κριτήρια που καθόρισαν οι εθνικές αρχές και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η συμμόρφωση με την απαίτηση αυτή ελέγχθηκε στο στάδιο έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η βοήθεια στα κράτη μέλη στα οποία αναφέρεται το ΕΕΣ είναι καλά στοχευμένη, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών αναγκών. Η προσέγγιση αυτή είναι αποτελεσματική και κατάλληλη για τη συμπλήρωση των εθνικών κοινωνικών πολιτικών.

36. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προσεγγίσεις των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται από το ΕΕΣ, είναι αποτελεσματικές και κατάλληλες για την προσαρμογή της στήριξης του ΤΕΒΑ στη μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα σε τοπικό επίπεδο. Βλ. επίσης τη γενική απάντηση ανωτέρω (σημείο 35).

38. Τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται από το ΕΕΣ, παρακολουθούν τα συνοδευτικά μέτρα από ποιοτικής άποψης και αναφέρουν τα σχετικά στοιχεία στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης.

42. Ο καθορισμός κοινών δεικτών για τα συνοδευτικά μέτρα θα αντέβαινε επίσης στην αρχή της αναλογικότητας, η οποία θα πρέπει να εφαρμόζεται στο ΤΕΒΑ, δεδομένου ότι τα συνοδευτικά μέτρα απορροφούν μόνο το 5 % της στήριξης.

45. Η περαιτέρω βελτίωση των συνεργειών εξασφαλίζεται με την υπαγωγή του TEBA και του ΕΚΤ σε έναν κανονισμό για την προσεχή περίοδο μέσω διαφόρων ειδικών στόχων.

46. Τα κράτη μέλη συνεκτίμησαν τη συμπληρωματικότητα στο στάδιο του σχεδιασμού και κατά την υλοποίηση στο πλαίσιο της υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Η συμπληρωματικότητα του TEBA τόσο με τα εθνικά προγράμματα όσο και με τα προγράμματα της ΕΕ αξιολογήθηκε θετικά στην ενδιάμεση αξιολόγηση. το TEBA χαρακτηρίζεται από σημαντική συμπληρωματικότητα μέσω της στόχευσης διαφορετικών ομάδων ή προβλέποντας συμπληρωματικά μέτρα, ιδίως όσον αφορά τις υποστηριζόμενες ομάδες στόχους και τα προβλεπόμενα μέτρα στήριξης. Στα περισσότερα κράτη μέλη, το TEBA επικεντρώνεται στους απόρους και το ΕΚΤ στα άτομα που μπορούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες τους και βρίσκονται πιο κοντά στην αγορά εργασίας.

Λίγοι είναι οι τελικοί αποδέκτες του TEBA που μπορούν να θεωρηθούν έτοιμοι να συμπεριληφθούν σε μέτρα του ΕΚΤ που οδηγούν στην ένταξη στην αγορά εργασίας, όπως προκύπτει και από τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης του TEBA, αλλά και από την ενδιάμεση αξιολόγηση. Σημαντικό ποσοστό των ομάδων-στόχων είναι παιδιά (29 %) ή άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω (9 %) που δεν συνδέονται με την ένταξη στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, όσον αφορά τους άστεγους και τα άτομα με αναπηρία, δεν προβλέπεται να καλυφθούν άμεσα από μέτρα ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 55.

49. Η Επιτροπή έχει πράγματι βελτιώσει την αναφορά στοιχείων σχετικά με τα συνοδευτικά μέτρα. Μολονότι τα στοιχεία αυτά είναι ποιοτικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβάνονται σε ετήσια συνοπτική έκθεση, η οποία αποστέλλεται στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Βλ. επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 50 και 51.

50. Λόγω των σημαντικών διαφορών στο είδος και την κάλυψη των συνοδευτικών μέτρων, δεν υπάρχει περιθώριο για τον καθορισμό κοινών δεικτών. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 42.

Ο αντίκτυπος του TEBA θα αξιολογηθεί μέσω της εκ των υστέρων αξιολόγησης, αφού ολοκληρωθούν τα προγράμματα.

51. Η αναφορά στοιχείων για τα συνοδευτικά μέτρα στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης έχει πράγματι ενισχυθεί. Υπάρχει πλέον ειδικό τμήμα για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τα συνοδευτικά μέτρα από τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει εποπτική εικόνα του είδους των δραστηριοτήτων, της εμβέλειας και της χρηματοδότησής τους.

Οι δραστηριότητες των συνοδευτικών μέτρων εξακολουθούν να είναι πολύ διαφορετικές όσον αφορά το είδος και την ένταση των δράσεων (βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 42).

Από την έρευνα επισκόπησης στους τελικούς αποδέκτες που διενεργήθηκε δύο φορές κατά την περίοδο προγραμματισμού από τις διαχειριστικές αρχές (αξιολόγηση) προκύπτουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με το είδος των συνοδευτικών μέτρων στα διάφορα κράτη μέλη και με τη χρησιμότητα των συμβουλών και της καθοδήγησης που παρείχαν οι διαχειριστικές αρχές.

53. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η εν λόγω προσέγγιση παρακολούθησης συνάδει με τον κανονισμό του TEBA, στον οποίο προβλέπονται ειδικοί δείκτες για τα προγράμματα τύπου ΕΠ II (αλλά όχι για τα προγράμματα τύπου ΕΠ I).

Τα προγράμματα τύπου ΕΠ II αφορούν, εξ ορισμού, πολύ διαφορετικές μεταξύ τους πράξεις που απευθύνονται σε πολύ συγκεκριμένους τελικούς αποδέκτες.

56. Τα προγράμματα τύπου ΕΠ II αφορούν πολύ διαφορετικές μεταξύ τους πράξεις (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 53) και δεν προσφέρονται όλα για να λειτουργήσουν ως «γέφυρα», για παράδειγμα όταν απευθύνονται σε παιδιά ή σε ηλικιωμένους.

Επιπλέον, ο κανονισμός του TEBA δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να συλλέγουν στοιχεία σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες του TEBA για τη μετάβασή τους σε μέτρα του ΕΚΤ. Η συστηματική μέτρηση της ροής των αποδεκτών του TEBA ενδέχεται να μην είναι αναλογική.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

57. Η παρακολούθηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για τη φτώχεια πραγματοποιείται, από ποιοτικής άποψης, δύο φορές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του TEBA. Αυτή η προσέγγιση παρακολούθησης έχει επιλεγεί επίτηδες, με γνώμονα τη διαφύλαξη της αξιοπρέπειας των τελικών αποδεκτών. Η ποσοτική παρακολούθηση της μείωσης της φτώχειας αποτελεί ήδη μέρος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Ο αντίκτυπος του TEBA θα αξιολογηθεί μέσω της εκ των υστέρων αξιολόγησης (τον Δεκέμβριο του 2024), αφού ολοκληρωθούν τα προγράμματα.

59. Η Επιτροπή συμφωνεί με την αρχή της στόχευσης της βοήθειας στα άτομα που την έχουν περισσότερο ανάγκη, αλλά θεωρεί ότι η ποικιλία των προσεγγίσεων για τον προσδιορισμό των απόρων συνάδει με την επικουρικότητα και με το γεγονός ότι το TEBA είναι συμπληρωματικό προς τα διάφορα εθνικά κοινωνικά πλαίσια. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο προσδιορισμός των απόρων βασίστηκε σε εκτίμηση αναγκών η οποία καταρτίστηκε με βάση αντικειμενικά κριτήρια που καθόρισαν οι εθνικές αρχές και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η συμμόρφωση με την απαίτηση αυτή ελέγχθηκε στο στάδιο έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

60. Τα συνοδευτικά μέτρα στα ΕΠ I παρακολουθούνται σε ειδικό τμήμα των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης των κρατών μελών. Επιπλέον, από την έρευνα επισκόπησης στους τελικούς αποδέκτες που διενεργήθηκε δύο φορές κατά την περίοδο προγραμματισμού από τις διαχειριστικές αρχές (αξιολόγηση) προκύπτουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με το είδος των συνοδευτικών μέτρων στα διάφορα κράτη μέλη και τη χρησιμότητα των συμβουλών και της καθοδήγησης που παρείχαν οι διαχειριστικές αρχές. Η απαίτηση διενέργειας ερευνών επισκόπησης διατηρείται στην πρόταση της Επιτροπής για το ΕΚΤ+ για την περίοδο μετά το 2020. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 42.

Η συμπληρωματικότητα του TEBA τόσο με τα εθνικά προγράμματα όσο και με τα προγράμματα της ΕΕ αξιολογήθηκε θετικά στην ενδιάμεση αξιολόγηση. το TEBA χαρακτηρίζεται από σημαντική συμπληρωματικότητα μέσω της στόχευσης διαφορετικών ομάδων ή προβλέποντας συμπληρωματικά μέτρα, ιδίως όσον αφορά τις υποστηριζόμενες ομάδες στόχους και τα προβλεπόμενα μέτρα στήριξης. Στα περισσότερα κράτη μέλη, το TEBA επικεντρώνεται στους απόρους και το ΕΚΤ στα άτομα που μπορούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες τους και βρίσκονται πιο κοντά στην αγορά εργασίας.

Σύσταση 1 Καλύτερη στόχευση της βοήθειας

α) Η Επιτροπή αποδέχεται το στοιχείο α) της σύστασης 1 και θεωρεί ότι όλες οι προϋποθέσεις για την υλοποίησή του διασφαλίζονται από τις προτάσεις της Επιτροπής για το EKT+ και τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ).

Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η πρόταση της Επιτροπής για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (που θα εφαρμόζεται σε αυτό το είδος στήριξης που χρηματοδοτείται επί του παρόντος από το TEBA) προβλέπει ότι κάθε πρόγραμμα καθορίζει τις κύριες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών προκλήσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι πληροφορίες αυτές θα αναλύονται περισσότερο στα προγράμματα.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται το στοιχείο β) της σύστασης 1 και θεωρεί ότι όλες οι προϋποθέσεις για την υλοποίησή του διασφαλίζονται από τις προτάσεις της Επιτροπής για το EKT+ και τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Στον ορισμό των «απόρων» στο EKT+, συγκεκριμένα στο άρθρο 2 σημείο 13), ορίζεται ότι η ανάγκη για βοήθεια διαπιστώνεται σύμφωνα με τα αντικειμενικά κριτήρια που καθόρισαν οι αρμόδιες εθνικές αρχές σε διαβούλευση με τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα μέρη. Πρόκειται για σημαντική διάταξη, δεδομένου ότι το TEBA συμπληρώνει τις εθνικές κοινωνικές πολιτικές και η προσέγγιση στόχευσης θα πρέπει να συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Επομένως, οι εθνικές προσεγγίσεις ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες, καθώς και ανάλογα με το είδος της βοήθειας.

γ) Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει το στοιχείο γ) της σύστασης 1. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προϋποθέσεις για την υλοποίησή του διασφαλίζονται από τις προτάσεις της Επιτροπής για το EKT+ και τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Κατά την υποβολή ενός προγράμματος προς χρηματοδότηση από το Ταμείο είναι απαραίτητο να αναφέρεται η λογική της παρέμβασης από τα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το EKT+ σχετικά με το περιεχόμενο της προτεραιότητας. Η ανάγκη καθορισμού τιμών αναφοράς από τα κράτη μέλη καλύπτεται ήδη από το EKT+.

Η Επιτροπή αντιτίθεται στον καθορισμό ποσοτικών στόχων για τα προγράμματα, διότι:

δεν θεωρείται ότι έχει νόημα ο καθορισμός στόχων και σημείων αναφοράς για πράξεις τύπου ΕΠ Ι. Η κατάσταση και οι ανάγκες της κάθε χώρας αλλάζουν κατά τη διάρκεια της 7ετούς περιόδου· τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες-στόχους με την πάροδο του χρόνου ή να συμπληρώνουν τις εθνικές πολιτικές με διαφορετικά μέσα.

Επιπλέον, ενδέχεται επίσης να μην είναι αναλογική, λαμβανομένων υπόψη των προσπαθειών που θα έπρεπε να καταβάλλουν οι δικαιούχοι που εργάζονται με εθελοντές, και προκειμένου να διαφυλάσσεται η αξιοπρέπεια των τελικών αποδεκτών.

Σύσταση 2 Διατήρηση των μέτρων κοινωνικής ενσωμάτωσης υπέρ των αποδεκτών βασικής υλικής συνδρομής

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το στοιχείο α) της σύστασης 2 απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει το στοιχείο β) της σύστασης 2, καθώς το άρθρο 17 παράγραφος 4 της πρότασης κανονισμού για το EKT+ ορίζει ότι η παροχή τροφίμων και/ή βασικής υλικής συνδρομής μπορεί να συμπληρωθεί με συνοδευτικά μέτρα με σκοπό την κοινωνική ένταξη των απόρων. Μολονότι η λήψη των εν λόγω συνοδευτικών μέτρων από τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωτική, η Επιτροπή τα ενθαρρύνει να αξιοποιήσουν πλήρως τις συνέργειες που προβλέπονται

στην πρόταση κανονισμού για το EKT+ για να συνδυάσουν διάφορες πτυχές της στήριξης προς τους απόρους με σκοπό την κοινωνική ένταξή τους.

Σύσταση 3 Βελτίωση της αξιολόγησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης των τελικών αποδεκτών του TEBA

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 3 στον βαθμό που αφορά την Επιτροπή.

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου II, το οποίο ειδικεύεται στους τομείς δαπανών που αφορούν τις επενδύσεις υπέρ της συνοχής, της ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης, και του οποίου προεδρεύει η Iliana Ivanova, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο George Pufan, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τους Patrick Weldon, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, Mircea Radulescu, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, Emmanuel Rauch, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, Naiara Zabala Eguiraun, Dana Moraru και Carmen Gruber, ελέγκτριες.

Από αριστερά: Mircea Radulescu, George Pufan, Carmen Gruber, Patrick Weldon, Emmanuel Rauch

Στάδιο	Ημερομηνία
Έγκριση του υπομνήματος σχεδιασμού του ελέγχου / Έναρξη του ελέγχου	30.5.2018
Επίσημη διαβίβαση του σχεδίου έκθεσης στην Επιτροπή (ή σε άλλη ελεγχόμενη μονάδα)	8.1.2019
Έγκριση της τελικής έκθεσης μετά τη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	27.2.2019
Παραλαβή των επίσημων απαντήσεων της Επιτροπής (ή άλλης ελεγχόμενης μονάδας) σε όλες τις γλώσσες	15.3.2019

PDF ISBN 978-92-847-1805-4 doi:10.2865/060485 QJ-AB-19-003-EL-N

HTML ISBN 978-92-847-1769-9 doi:10.2865/081338 QJ-AB-19-003-EL-Q

Παρά τον συνολικό πλούτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχεδόν ένας στους τέσσερις Ευρωπαίους εξακολουθεί να διατρέχει κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Η καταπολέμηση αυτών των δύο φαινομένων βρίσκεται στο επίκεντρο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα διαθέσει, την περίοδο 2014-2020, 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA). Σκοπός του TEBA είναι να ανακουφίσει τις μορφές ακραίας φτώχειας με τις μεγαλύτερες επιπτώσεις στον κοινωνικό αποκλεισμό, όπως η αστεγία, η παιδική φτώχεια και η στέρηση τροφής. Αξιολογήσαμε κατά πόσον το TEBA είχε σχεδιαστεί καταλλήλως ώστε να είναι αποτελεσματικό ως εργαλείο για την επίτευξη αυτού του στόχου. Διαπιστώσαμε ότι το Ταμείο έχει ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής. Επιπλέον, διευκολύνει την εφαρμογή των προσεγγίσεων των κρατών μελών για την ανακούφιση της φτώχειας. Πέραν αυτού, περιέχει καινοτόμα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης. Εντούτοις, παρατηρήσαμε ότι το Ταμείο παραμένει ουσιαστικά ένα μέσο παροχής επισιτιστικής στήριξης και δεν στοχεύει πάντοτε στις πλέον ακραίες μορφές φτώχειας που υπάρχουν στα κράτη μέλη. Τέλος, λόγω της ελλιπούς παρακολούθησής του, δεν καταφέραμε να προσδιορίσουμε τη συμβολή του στη μείωση της φτώχειας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

©Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους δικαιούχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.